

Koninklijke Marechaussee

Expertisecentrum Identiteitsfraude en Documenten

**Statistisch
Jaaroverzicht
Documentfraude**

Koninklijke
Marechaussee

2016

**Koninklijke Marechaussee
Expertisecentrum Identiteitsfraude & Documenten (ECID)
Identiteitsfraudekamer ECID**

**Contact:
ECID.IFK@mindef.nl
(0031)20 - 6039792**

April 2017

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	5
1.1 Inleiding	5
1.2 Geraadpleegde systemen en bronnen	5
1.3 Afhandeling documentfraude	5
1.4 Omschrijving vervalsingen.....	6
1.4.1 Vals document.....	6
1.4.2 Vervalst document	6
1.4.3 Goed document.....	7
1.5 Opbouw document.....	8
Hoofdstuk 2 : Landelijk beeld	10
2.1 Zaken	10
2.2 Verdachten	12
2.3 Documenten	13
2.3.1 Paspoorten en identiteitskaarten	17
Hoofdstuk 3: Segment lucht	19
3.1 Schiphol	19
3.1.1 Verdachten	19
3.1.2 Reisroute	20
3.1.3 Documenten	22
3.2 Overige luchthavens van nationale betekenis	26
3.2.1 Verdachten	26
3.2.2 Reisroute	27
3.2.3 Documenten.....	29
Hoofdstuk 4: Segment land	32
4.1 Verdachten	32
4.2 Reisroute	33
4.3 Documenten	35
4.3.1 Reis- en verblijfsdocumenten.....	37
4.3.2 Rijbewijzen	37

Hoofdstuk 5: Segment maritiem	39
5.1 Verdachten	39
5.2 Reisroute	40
5.3 Documenten	41
5.3.1 Nationale paspoorten.....	42
5.3.2 Identiteitskaarten	43
Hoofdstuk 6: Helpdeskfunctie	44
6.1 Aantal zaken en aanbieders	44
6.2 Documenten	45
6.2.1 Soort documenten.....	45
6.2.2 Nationaliteit documenten	46
6.2.3 Modus operandi	47
Hoofdstuk 7: Nederlandse documenten	50
7.1 Fraude met Nederlandse documenten binnen het grens domein.....	50
7.1.1 Verdachten	50
7.1.2 Reisroute	51
7.1.3 Documenten	53
7.2 Fraude met Nederlandse documenten vanuit de helpdeskfunctie	54
7.2.1 Fysieke documenten	55
7.2.2 Documenten in kopievorm.....	55
7.3 Fraude met Nederlandse documenten in ons omringende landen	56
7.3.1 Aantal zaken en soort document	56
7.3.2 Reisroute	58
7.3.3 Verdachten	60
7.3.4 Modus operandi	61
Hoofdstuk 8: Samenvatting	63

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1 Inleiding

Voor u ligt het Statistisch Jaaroverzicht Documentfraude 2016 samengesteld door de Identiteitsfraudekamer van het Expertisecentrum Identiteitsfraude en Documenten (ECID). Dit product geeft inzicht in de aard en omvang van documentfraude die door de Koninklijke Marechaussee (KMar) in 2016 in Nederland is afgehandeld. Dit is de negende editie van het Statistisch Jaaroverzicht.

Het document is geschreven met de bedoeling een zo breed mogelijk publiek te informeren. Er zijn gegevens in opgenomen die voor het management van belang zijn, maar ook gedetailleerde informatie die er toe moet leiden dat de werkvloer voldoende geïnformeerd wordt. Voor vragen, reacties en/of meer informatie kunt u contact opnemen met de Identiteitsfraudekamer van het ECID.

Binnen de KMar wordt documentfraude, al dan niet grens gerelateerd, onderzocht bij de ID-desken van de Brigade Recherche. De KMar heeft in Nederland geen monopolie op het afhandelen van documentfraude. Onder andere de Nationale Politie, de Immigratie en Naturalisatie Dienst (IND) en de Douane doen dit. De resultaten van de onderzochte frauduleuze documenten die door deze diensten bij één van de ID-desken zijn aangeboden zijn ook in dit document opgenomen.

Het streven is een zo compleet mogelijk landelijk beeld op het gebied van identiteitsfraude te creëren. Het in kaart brengen van documentfraude is, op dit moment, een belangrijke manier om een beeld te krijgen van identiteitsfraude gepleegd met documenten. Veel zaken van documentfraude zijn gerelateerd aan identiteitsfraude, maar ook zonder het plegen van documentfraude kan identiteitsfraude worden gepleegd. Omdat identiteitsfraude niet apart strafbaar staat gesteld in het Wetboek van Strafrecht en vaak wordt gepleegd in combinatie met andere strafbare feiten zoals diefstal, oplichting, valsheid in geschrifte en dergelijke maakt het moeilijk een landelijk beeld van identiteitsfraude te krijgen. Een brede verspreiding van dit document levert hopelijk een positieve bijdrage aan de verbetering van de informatiepositie van het ECID en de bewustwording van het (wederzijdse) belang van het delen van informatie.

1.2 Geraadpleegde systemen en bronnen

Gegevens over documentfraude, afgehandeld door de KMar, worden vastgelegd in het Bedrijfs Processen Systeem (BPS). Deze data dient als informatiebron van dit stuk. Voor de totstandkoming van dit document is tevens gebruik gemaakt van data afkomstig uit de database van het European Document Fraud network (EDF) van Frontex. In deze database, beheerd door Frontex, worden door de EU lidstaten de grens gerelateerde zaken waarbij sprake was van documentfraude opgevoerd.

1.3 Afhandeling documentfraude

De Falsificaten Schiphol Desk (FSD) handelt zaken af die in eerste aanleg uit het grensoverschrijdende proces op Schiphol afkomstig zijn. De eerstelijns documentcontrole wordt uitgevoerd door personeel van de Brigade Grensbewaking. Indien tijdens deze controle twijfels rijzen aan de echtheid van het document wordt het document aangeboden bij personeel van de FSD. Als er wordt getwijfeld aan de identiteit van de gebruiker van het document wordt deze persoon eveneens naar de FSD overgebracht. Personeel van de FSD toetst het document versus de persoon, de tweedelijns controle.

Indien fraude wordt vastgesteld wordt dit bij proces-verbaal vastgelegd. Een klein gedeelte van de in de tweede lijn aangeboden documenten komt van de op Schiphol opererende migratie- en drugsteams die interventies plegen voor en na de gebruikelijke grenscontrole. Documenten kunnen ook afkomstig zijn van de Douane, particuliere beveiligingsdiensten in dienst van luchtvaartmaatschappijen en Airport Liaison Officers (ALO's) die voor buitenlandse overheden documentcontroles uitvoeren op vluchten naar de Verenigde Staten van Amerika, Canada, het Verenigd Koninkrijk en Ierland.

De Koninklijke Marechaussee heeft verder vier Identiteits-desken (ID-desken), te weten Eindhoven, Rotterdam, Schiphol en Zwolle. Zij onderzoeken documenten bij verdenking van documentfraude die tijdens grensbewaking of een controle in het kader van het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV) door de KMar elders in het land, dus buiten Schiphol, worden aangetroffen. Bij twijfel in de eerste lijn wordt het document aangeboden bij één van de ID-desken. De ID-desken onderzoeken ook documenten bij verdenking van documentfraude die tijdens KMar werkzaamheden worden aangetroffen waarbij geen sprake is van grensoverschrijding, bijvoorbeeld bij verkeerscontroles van de KMar of bij onderzoeken naar mensenhandel of mensensmokkel. De ID-desken dienen tevens als aanspreekpunt voor vragen over documenten en betaalmiddelen. Niet alleen voor de KMar en Nationale Politie, maar ook voor andere publieke en private organisaties. De ID-desk Schiphol-landside wordt hier het meest voor gebruikt. De documenten kunnen fysiek, maar ook in gefaxte of gemaakte vorm (kopie of scan) worden aangeboden. De toetsing vindt plaats op het tweede en derde niveau.

1.4 Omschrijving vervalsingen

In deze paragraaf worden de diverse vormen van fraude, die met documenten gepleegd kunnen worden, beschreven. Documentfraude wordt onderverdeeld in drie soorten: valse documenten, vervalste documenten en goede (authentieke) documenten. Voor elk van deze categorieën wordt een definitie gegeven en worden de verschillende bijbehorende modus operandi (M.O.) omschreven.

1.4.1 Vals document

Een vals document is een compleet nagemaakt (bestaand) document, ook wel reproductie genoemd.

Modus operandi:

- Totaal vals

1.4.2 Vervalst document

Een vervalst document is een goed (authentiek) document waaraan onrechtmatige aanpassingen, toevoegingen of verwijderingen zijn gepleegd. Dit vervalsen van een document kan op een aantal manieren gebeuren.

Modus operandi:

- Personaliabladsijde: vals, vervalst of vervangen
- Verblijfsvergunning: blanco gestolen, vals of vervalst
- Visum: blanco gestolen, vals of vervalst
- Blanco gestolen

- Valse stempel(s)
- Bladzijde vervangen (anders dan personaliabladzijde)
- Foto vervangen
- Variabele gegevens vervalst
- Pagina(s) verwijderd
- Gemanipuleerde kopie
- Kopie (van) vals of vervalst fysiek document
- Overige vervalsingen

De modus operandi “pagina(s) verwijderd” is dit jaar toegevoegd. Voorgaande jaren werd een document waaruit één of meerdere pagina’s waren verwijderd weggeschreven onder de categorie “overige vervalsingen”.

De modus operandi “gemanipuleerde kopie” en “kopie (van)vals of vervalst fysiek document” worden hierna ter afbakening en verduidelijking besproken.

1.4.2.1 Gemanipuleerde kopie en kopie (van) vals of vervalst fysiek document

Door de kennis en ervaring, opgedaan door jaren van onderzoek aan kopieën en scans van uiteenlopende documenten, is het mogelijk meer gedetailleerd aan te geven waarvan de kopie of scan is geproduceerd. In sommige gevallen is dan ook op te maken of het een kopie is van een vals of vervalst document of een kopie van een goed (onvervalst) document waarna aan de kopie veranderingen zijn gepleegd en opnieuw gekopieerd. In het laatste geval is dus sprake van een gemanipuleerde kopie. In het eerste geval is er sprake van een kopie (van) vals of vervalst fysiek document.

1.4.3 Goed document

Een technisch goed, authentiek, document welke wordt gebruikt door een ander of een goed document dat is verkregen op valse (frauduleuze) gronden.

Modus operandi:

- Geen gelijkenis (“lookalike”, “impostor”)
- Frauduleus verkregen
- Fantasie

Deze modus operandi zullen hieronder verder uitgediept worden.

1.4.3.1 Geen gelijkenis (‘lookalike’, ‘impostor’)

Bij een zaak van geen gelijkenis is er meestal niets aan de hand met het document. De persoon die het document gebruikt is echter niet de te naam gestelde. De persoon met het document doet zich dus voor als een ander in een poging om bijvoorbeeld landsgrenzen te kunnen passeren. Het vaststellen van deze fraudevorm kan alleen indien een afwijking tussen de verdachte en de in het document aangebrachte foto geconstateerd wordt.

1.4.3.2 Frauduleus verkregen

Er worden documenten aangetroffen die zijn afgegeven na het overleggen van een vals of vervalst document. De documenten zijn technisch dus goed, maar op valse gronden verkregen. Deze documenten worden in beslag genomen. Een voorbeeld hiervan zijn Spaanse verblijfsvergunningen die in de afgelopen jaren veel zijn aangetroffen bij Nigerianen. Aan de hand van frauduleus verkregen documenten hadden zij daar een legale status mee verkregen.

1.4.3.3 Fantasiedocument

Een fantasiedocument is een niet officieel bestaand document. Het document is niet vervalst of nagemaakt, omdat een origineel van dit document simpelweg niet bestaat en het niet door een staat of volkenrechtelijke organisatie is afgegeven. Het document is dus technisch gezien “goed”. Wel heeft het vaak het voorkomen van een document dat door een bevoegde en/of erkende autoriteit is afgegeven. Iemand kan met een dergelijk document een poging doen om bijvoorbeeld naar het buitenland te reizen. Dit levert geen misdrijf maar een overtreding op. Van de betreffende documenten wordt veelal door de reiziger vrijwillig afstand gedaan. In de meeste gevallen betreffen het paspoorten van niet bestaande landen of organisaties zoals het “International Parliament of Safety and Peace” en het bekende “World Authorities” paspoort.

1.5 Opbouw document

De grens gerelateerde documentfraude wordt beschreven vanuit de sensing domeinen land, lucht en water. Er is aandacht besteed aan de verdachte, het document en de onderkende fraude. Tevens wordt de niet grens gerelateerde documentfraude en fraude met Nederlandse documenten beschreven.

In hoofdstuk 2 is het landelijk beeld beschreven van grens gerelateerde documentfraude op nationaal niveau.

In hoofdstuk 3 is aandacht besteed aan de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment lucht. Zaken in het segment lucht worden verder uitgesplitst in zaken welke op Schiphol werden onderkend en zaken onderkend op de overige luchthavens van nationale betekenis.

Hoofdstuk 4 behelst de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment land.

Hoofdstuk 5 beschrijft de grens gerelateerde documentfraude binnen het maritieme segment.

Hoofdstuk 6 behandelt de bij het ECID bekende documentfraude in het land waarbij geen sprake was van grensoverschrijding. Het soort en de nationaliteit van het document alsmede de gebruikte modus operandi van de vervalsing wordt beschreven. Deze documenten zijn veelal aangeboden aan de ID-desken (uitgezonderd de FSD Schiphol) waar ze ook in kopievorm kunnen zijn aangeboden. De beschrijving van de documentfraude in dit hoofdstuk is gesplitst in fysiek onderzochte en in kopievorm onderzochte documenten, omdat er bijvoorbeeld bij bepaalde kopieën niet met zekerheid kan worden vastgesteld of het originele document (of een gedeelte ervan) vals of vervalst is. Omdat deze onderzoeken gedaan zijn voor derden en uitgevoerd zijn door de ID-desken, is de aard van de onderliggende fraude veelal niet bekend. Derhalve wordt er in dit hoofdstuk verder niet op de onderliggende aard van fraude ingegaan.

Hoofdstuk 7 gaat specifiek op aard en omvang van de documentfraude van aangetroffen Nederlandse documenten in. De in de buurlanden België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk aangetroffen Nederlandse documenten zijn eveneens beschreven.

Hoofdstuk 2 : Landelijk beeld

In dit hoofdstuk wordt het landelijk beeld weergegeven voor wat betreft de documentfraude welke door de KMar is onderkend. Dit betreffen alleen de grens gerelateerde zaken.

2.1 Zaken

In 2016 werden door de KMar 883 zaken afgehandeld. De meeste zaken (585) werden binnen het segment lucht geregistreerd. Op de luchthaven Amsterdam Airport Schiphol werden 531 zaken afgehandeld. De meeste verdachten werden aangehouden op inreis (229 – 43,1%), gevolgd door uitreis (163 – 30,7%) en transit (139 – 26,2%). Op Eindhoven Airport werden 39 zaken onderkend, op Rotterdam The Hague Airport dertien en Groningen Airport Eelde twee. Op de luchthaven Maastricht – Aachen werden geen zaken onderkend.

Binnen het segment land werden in 2016 232 zaken geregistreerd. De meeste zaken werden onderkend aan de Duits – Nederlandse grens (162), gevolgd door de Belgisch – Nederlandse grens (67). Drie verdachten werden binnen de zone van de gemeenschappelijke landsgrens met Duitsland aangehouden zonder dat er sprake was van (voorgenomen) grensoverschrijding. In het segment land verplaatsten de verdachten zich (als bestuurder of passagier) met de auto (151), als inzittenden van een internationale (lijn)bus (52) of (inter)nationale trein (25) of te voet (4).

In 2016 werden in het maritieme segment 66 zaken geregistreerd. In het maritieme segment vonden de meeste zaken plaats op de route tussen de havens Hoek van Holland en Harwich (57). Dit betroffen 55 zaken op uitreis en daarnaast twee in het Verenigd Koninkrijk geweigerde en naar Nederland teruggestuurde individuen. Op de route van IJmuiden naar Newcastle werden acht zaken onderkend, van Rotterdam Europoort naar Hull één.

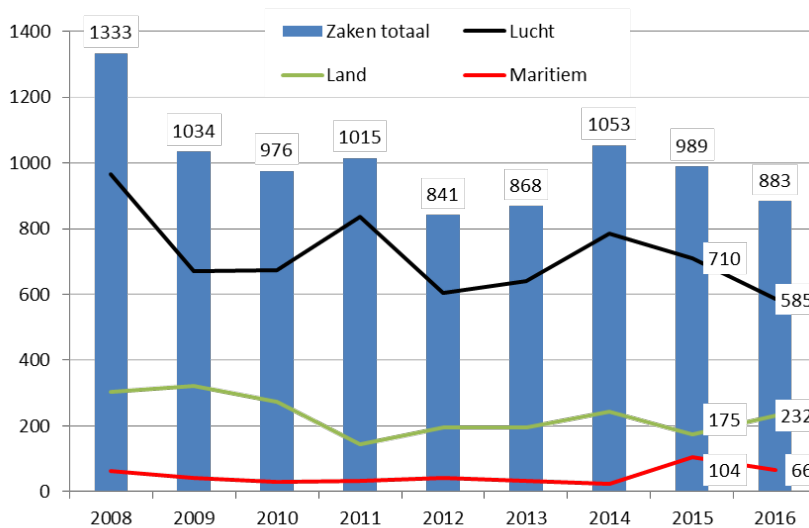
Een en ander is weergegeven in figuur 2.1.a.

Figuur 2.1.a Landelijk beeld grens gerelateerde documentfraude

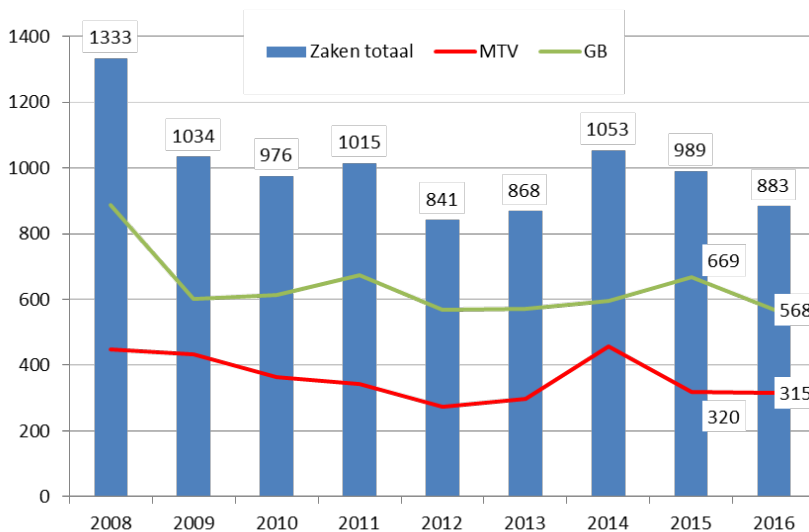
In totaal werden in 2016, binnen de segmenten lucht, land en maritiem, 883 zaken door de KMar afgehandeld. Hiermee is het aantal zaken ten opzichte van het jaar 2015 met 10,7% gedaald. Het maritieme segment toont de grootste afname (-36,5%), gevolgd door de daling in het segment lucht (-17,6%). Het aantal onderkenningen in het segment land stijgt daarentegen met 32,6% ten opzichte van het voorgaande jaar. In grafiek 2.1.a is het verloop van het aantal geregistreerde zaken documentfraude, per segment, weergegeven.

Grafiek 2.1.a Onderkende zaken per segment

In grafiek 2.1.b is het aantal onderkenningen weergegeven van de zaken welke respectievelijk binnen grenstoezicht en binnen het MTV zijn geregistreerd. Het aantal onderkenningen binnen het grenstoezicht neemt ten opzichte van 2015 met 15,1% af tot 568 zaken. Het aantal onderkende zaken binnen het MTV daalt met 1,6%. Opgemerkt moet worden dat het aantal onderkenningen in het grensbewakingsproces beïnvloed wordt door de aard en omvang van het passagiersaanbod, terwijl het aantal onderkenningen in het MTV mogelijk beïnvloed wordt door de aard en omvang van het aantal uitgevoerde controles.

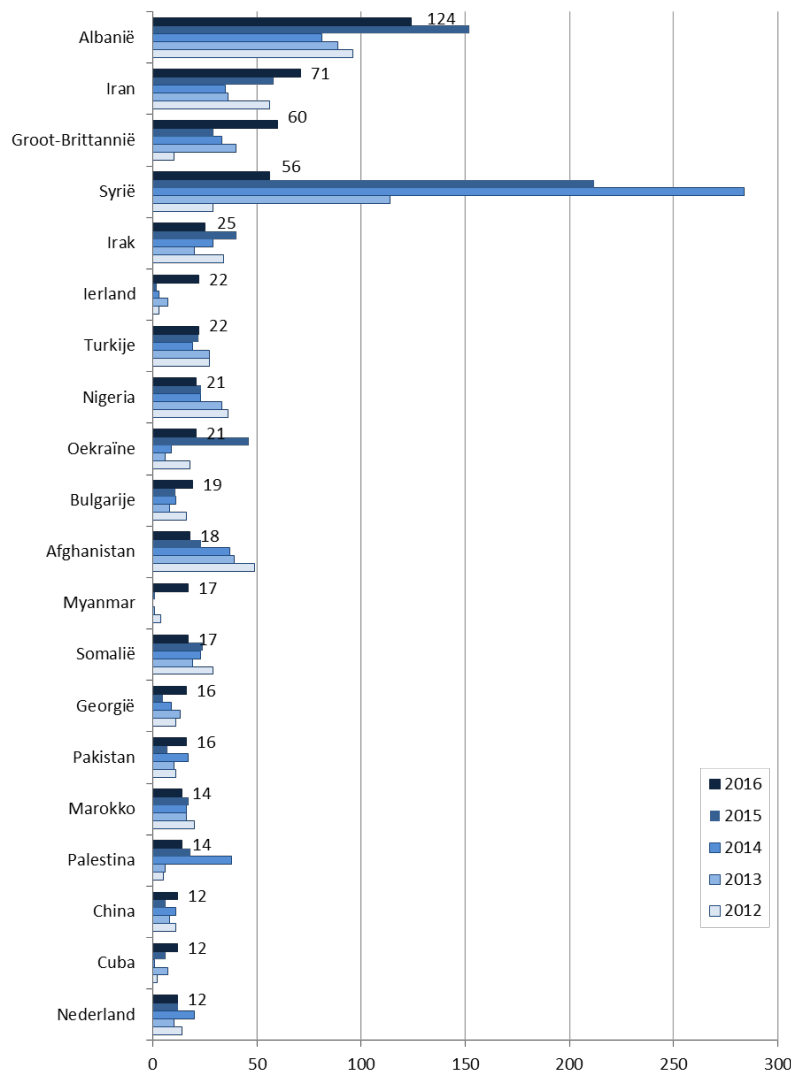
Grafiek 2.1.b Onderkende zaken grensbewaking en MTV

2.2 Verdachten

Per zaak kunnen meerdere verdachten en betrokkenen worden aangehouden c.q. opgehouden. Verdachten hebben doorgaans zelf de frauduleuze documenten aangeboden, de betrokkenen zijn doorgaans op frauduleuze documenten meereizende individuen. Bij de 883 in 2016 geregistreerde zaken werden 913 personen aangehouden c.q. opgehouden, te weten 883 verdachten en dertig op frauduleuze documenten meereizende (veelal minderjarige) betrokkenen. In grafiek 2.2.a is de top twintig van verdachten per nationaliteit weergegeven.

Grafiek 2.2.a Verdachten naar nationaliteit

Verdachten met de Albanese nationaliteit werden in 2016 het meest aangehouden inzake grens gerelateerde documentfraude, ondanks een afname van het aantal met 18,4% ten opzichte van voorgaand jaar. Albaneezen werden veelal onderkend op uitreis naar het Verenigd Koninkrijk, zowel in het lucht- als maritieme segment.

Werden verdachten welke opgaven de Syrische nationaliteit te bezitten in 2015 nog het meest onderkend (212), in 2016 zijn dit er 156 minder (-73,6%). De terugval, welke reeds vanaf 2014 is ingezet, is opmerkelijk omdat het aantal in Nederland opgevangen Syrische asielzoekers vanaf deze

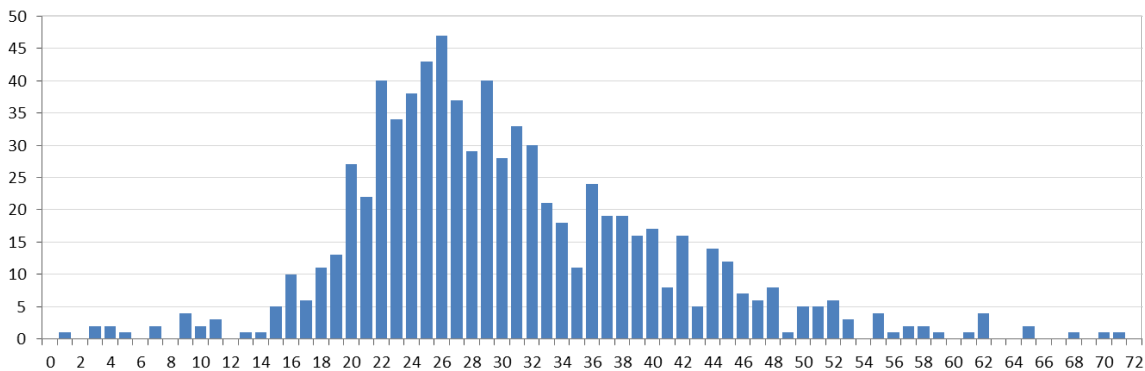
periode juist toegenomen is. Mogelijk is de oorzaak hiervan gelegen in het verschuiven van de stroom Syriërs van routes via de lucht naar landroutes door de EU/Schengen. Voor het reizen per vliegtuig heeft men (frauduleuze) documenten nodig om de grens te passeren. Voor het reizen over land is niet per definitie een reisdocument nodig om, al of niet illegaal, de grens over te steken.

Het aantal Britse, alsmede Ierse verdachten nam toe ten opzichte van 2015. Dit betroffen verdachten welke met hun (deels) gemutilleerde document op routes tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk en Ierland werden aangetroffen. Deze mutilaties bestonden veelal uit verwijderde pagina's of andersoortige beschadigingen aan het document.

Er zijn in 2016 dertig betrokkenen opgehouden. Dit betreffen op frauduleuze documenten meereizende individuen, veelal (minderjarige) gezinsleden. Zij zijn niet in grafiek 2.2.a opgenomen. Het gaat om betrokkenen van, in totaal, tien verschillende nationaliteiten waarvan de Syrische (6), Myanmarse (4) en Iraanse (4) het meest werden geregistreerd.

De leeftijd van de onderkende individuen liep sterk uiteen. De jongste betrof een meereizende Keniaanse baby van één jaar oud, de oudste was een 71-jarige Marokkaanse man. In grafiek 2.2.b is de leeftijdsverdeling van de onderkende individuen weergegeven.

Grafiek 2.2.b Leeftijdsverdeling onderkende verdachten en betrokkenen

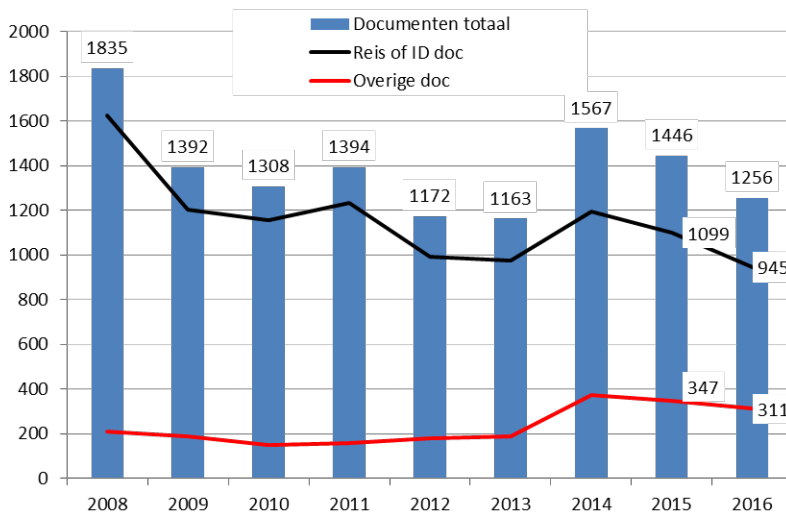
De gemiddelde leeftijd van de individuen bedraagt 30,4 jaar. Het verschil in gemiddelde leeftijd tussen de mannelijke en vrouwelijke individuen is niet groot. De man is gemiddeld 30,6 en de vrouw 29,4 jaar oud.

Qua sekse van de onderkende individuen zijn mannen oververtegenwoordigd. In 2016 was 80,1% van het mannelijk geslacht en 19,9% van het vrouwelijke.

2.3 Documenten

In 2016 werden 1256 frauduleuze documenten onderkend. Dit zijn er 13,1% minder dan in het jaar 2015. Het betroffen 945 reis- en verblijfsdocumenten en 311 overige documenten. In grafiek 2.3.a is het verloop van het aantal onderkende documenten weergegeven.

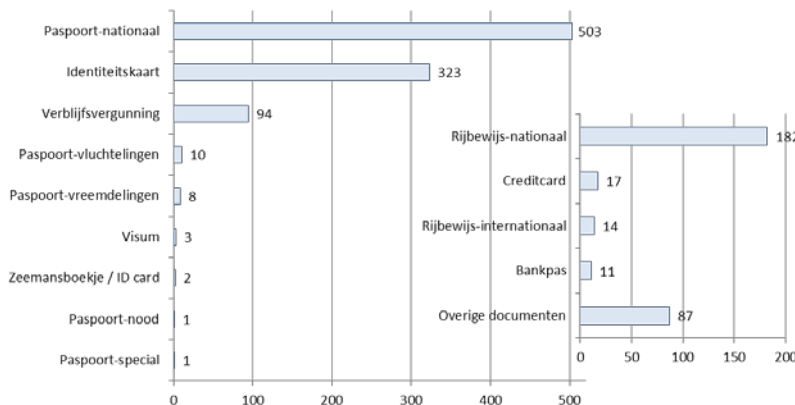
Grafiek 2.3.a Aangetroffen frauduleuze documenten

Het aantal frauduleuze reis- en verblijfsdocumenten daalt sterker dan het aantal overige documenten, respectievelijk 14,0% en 10,4%.

In grafiek 2.3.b zijn de onderkende documenten naar soort weergegeven.

Grafiek 2.3.b Onderkende documenten naar soort

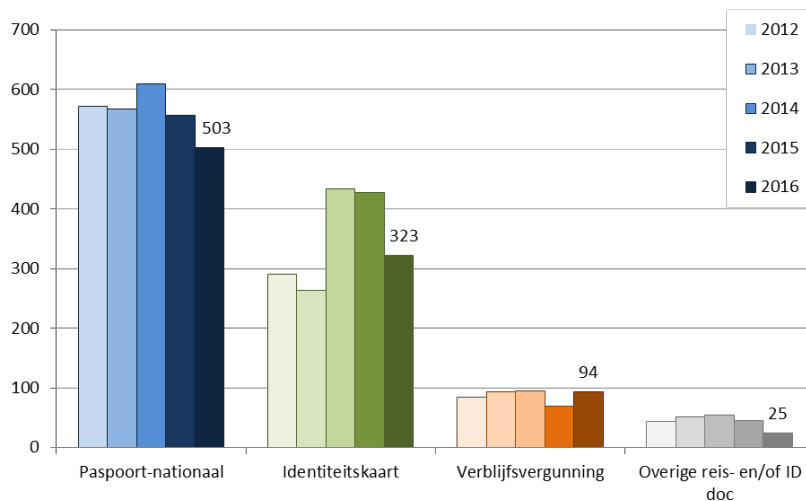

Bij de reis- en verblijfsdocumenten werden nationale paspoorten (503) en identiteitskaarten (323) het meest aangetroffen. Voor wat betreft de overige documenten staat fraude met een nationaal rijbewijs (182) bovenaan.

Op routes van buiten de Europese Unie werd voornamelijk gebruik gemaakt van paspoorten, soms in combinatie met een identiteitskaart en/of een rijbewijs. Op routes van binnen de EU werd voornamelijk gebruik gemaakt van identiteitskaarten. Ruim de helft van de rijbewijzen (57,1%) werd aangetroffen bij bestuurders van vervoersmiddelen aan de landsgrenzen. Het overige deel werd veelal gebruikt ter ondersteuning van een frauduleus gebruikt reisdocument.

In grafiek 2.3.c is de top drie reis- en verblijfsdocumenten weergegeven.

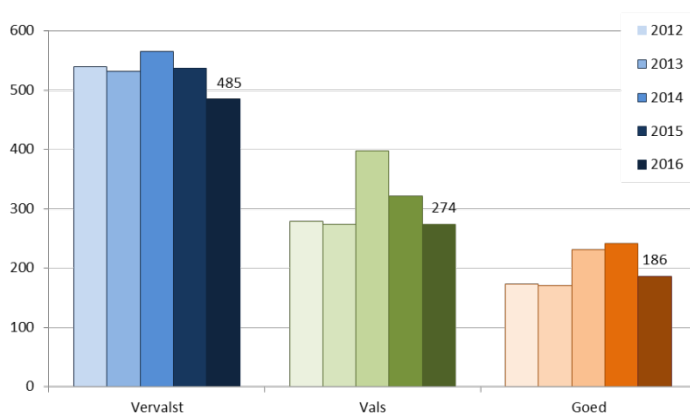
Grafiek 2.3.c Aangetroffen reis- en verblijfsdocumenten

Door de jaren heen vertonen de nationale paspoorten een dalende trend. Het aantal onderkende nationale paspoorten ligt 54 stuks lager dan in 2015 (9,7%). In verhouding tot 2015 stijgt het percentage onderkende nationale paspoorten op het totaal onderkende reis- en verblijfsdocumenten van 50,7% in 2015 naar 53,2% in 2016. Het aantal onderkende identiteitskaarten daalt ten opzichte van 2015; er werden 104 identiteitskaarten minder onderkend. Het percentage onderkende identiteitskaarten op het totaal onderkende reis- en verblijfsdocumenten daalt van 38,9% in 2015 tot 34,2% in 2016. Het aantal onderkende verblijfsvergunningen nam met 25 toe in 2016. In verhouding tot 2015 nam het aandeel onderkende verblijfsvergunningen op het totaal onderkende reis- en verblijfsdocumenten toe van 6,3% in 2015 naar 9,9% in 2016. Opgemerkt moet worden dat het hier slechts de verblijfsvergunningen betreft die als los document in omloop zijn. Verblijfsvergunningen welke als sticker of stempel zijn aangebracht in paspoorten worden als vervalsing van het paspoort gerekend. Fraude met dit soort verblijfsvergunning (vals, vervalst of blanco gestolen) daalde ten opzichte van 2015 met 33,3%.

In grafiek 2.3.d is de soort fraude met reis- en verblijfsdocumenten weergegeven, uitgesplitst naar de hoofdgroepen.

Grafiek 2.3.d Soort fraude reis- en verblijfsdocumenten

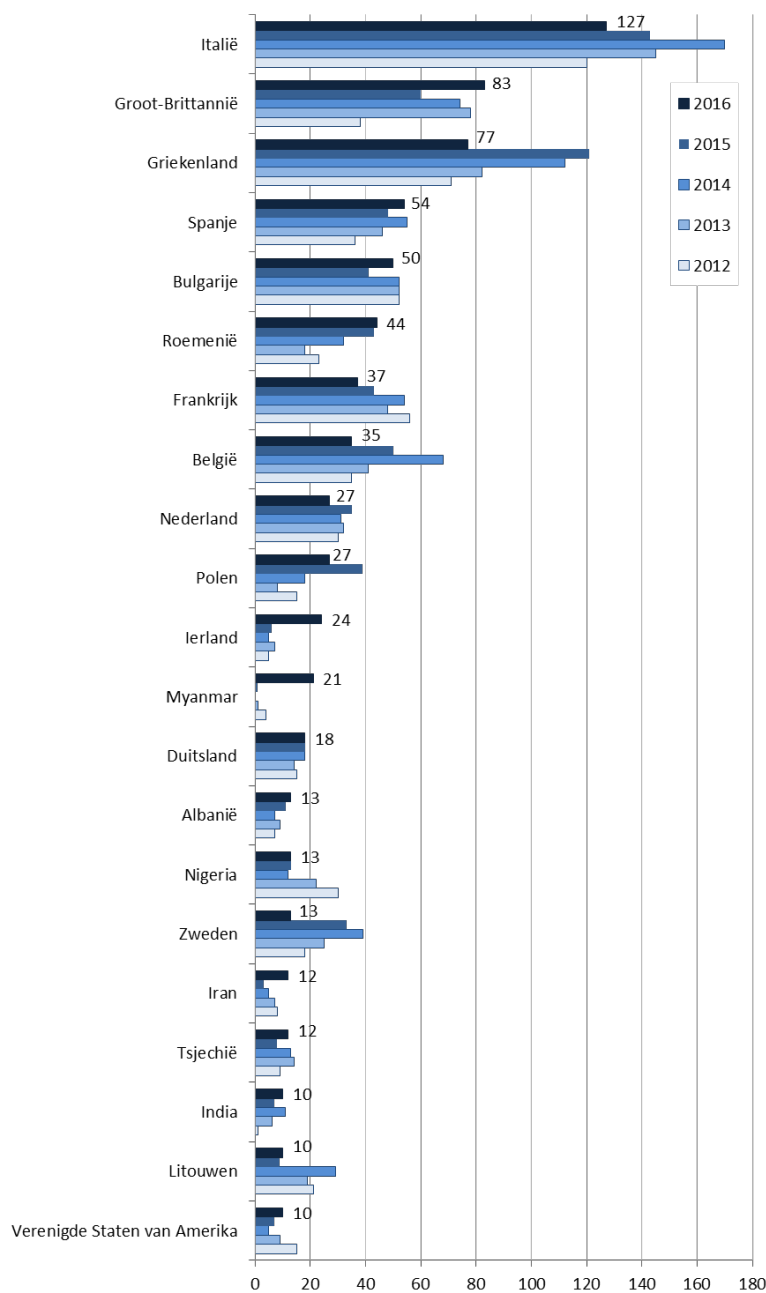

Het aantal vervalste reis- en verblijfsdocumenten nam over de gehele linie af. In de verhouding van de soort fraude is een kleine verschuiving waar te nemen. Het aandeel vervalste reis- en

verblijfsdocumenten op het totaal steeg van 48,9% in 2015 naar 51,3% in 2016. Het aandeel fraude met een goed (authentiek) reis- of verblijfsdocument daalde daarentegen van 21,9% in 2015 naar 19,7% in 2016. Onder fraude met goede documenten vallen de zogenaamde lookalike fraudeurs, maar ook zij die met een vals of vervalst document een goed (authentiek) reis- of verblijfsdocument hebben bemachtigd. Het aantal zaken lookalike fraude nam met 24,5% af ten opzichte van 2015. Het aandeel onderkende valse reis- en verblijfsdocumenten bleef, met 29,2% in 2015 en 29,0% in 2016, navenant gelijk.

In grafiek 2.3.e zijn de “nationaliteiten” van de onderkende reis- en verblijfsdocumenten weergegeven.

Grafiek 2.3.e Nationaliteit reis- en verblijfsdocumenten

Evenals voorgaande jaren werden Italiaanse reis- en verblijfsdocumenten in 2016 het meest aangetroffen (127). De laatste twee jaren vertonen de Italiaanse documenten een dalende trend. In 2016 werden er zestien Italiaanse documenten minder aangetroffen dan in 2015 (-11,2%). Het aantal onderkende Britse reis- en verblijfsdocumenten nam met 38,3% toe. Griekse documenten completeren de top drie. Er werden in 2016 44 Griekse documenten minder aangetroffen, een afname van 36,4%.

Het aantal onderkende Myanmarrese reis- en verblijfsdocumenten vertoont de sterkste stijging. In 2015 werd er één aangetroffen, in 2016 waren dit er 21. De Syrische documenten zijn in 2016 uit de top 20 verdwenen. Werd er in 2015 nog fraude vastgesteld aan 58 documenten, in 2016 waren dit er negen (-84,5%).

Tabel 2.3.a toont de top vijf van meest onderkende documenten. Van deze documenten is de hoofdgroep van de modus operandi en het percentage op het totaal aantal reis- en verblijfsdocumenten weergegeven.

Tabel 2.3.a Top vijf meest aangetroffen frauduleuze reis- en verblijfsdocumenten

Nationaliteit document	Soort document	Totaal	Vervalst	Vals	Authentiek	% op totaal
Italië	Identiteitskaart	91	58	27	6	9,6
Groot-Brittannië	Paspoort-nationaal	79	65	0	14	8,4
Griekenland	Identiteitskaart	42	3	37	2	4,4
Roemenië	Identiteitskaart	38	1	36	1	4,0
Bulgarije	Identiteitskaart	32	8	22	2	3,4

Fraude aan Italiaanse identiteitskaarten werd het meest geconstateerd (91). Het merendeel van deze documenten bleek vervalst (63,7%). Van deze vervalsingen bleken er 37 blanco te zijn gestolen waarna variabele gegevens alsmede de houderfoto frauduleus werden aangebracht. Er werden 79 Britse nationale paspoorten onderkend (8,4%), waarvan het merendeel was vervalst (82,3%). Bij 56 vervalste Britse nationale paspoorten bestond de vervalsing uit, al dan niet opzettelijk, verwijderde bladzijden of andere beschadigingen aan het document welke het paspoort ongeldig maakten. In al deze gevallen betrof het een verdachte met de Britse nationaliteit. De documenten werden allen aangetroffen op routes tussen het Verenigd Koninkrijk en Nederland. Van de 42 onderkende Griekse identiteitskaarten bleek het merendeel (36) vals. Ook van de Roemeense- en Bulgaarse identiteitskaarten werden voornamelijk (totaal) valse exemplaren onderkend.

2.3.1 Paspoorten en identiteitskaarten

Voor wat betreft de reis- en verblijfsdocumenten werd voornamelijk fraude geconstateerd aan het nationale-paspoort en de identiteitskaart. In tabel 2.3.1.a zijn de modus operandi van deze twee specifieke documenten nader uiteengezet.

Het nationale paspoort wordt voornamelijk in vervalste vorm aangetroffen (75,1%). In 16,9% is er sprake van fraude met een authentiek paspoort en in 8,0% betreft het een geheel vals document. Paspoorten waarvan één of meerdere pagina's waren verwijderd en zodoende als zijnde vervalst gekwalificeerd, werden het meest onderkend (22,3%). In 2015 werd deze modus operandi nog weggeschreven onder de categorie "overige vervalsingen". Het aandeel onderkende geen gelijkenis zaken nam af van 20,3% in 2015 tot 16,5% in 2016.

Bij de identiteitskaarten is er sprake van een geheel andere onderverdeling. Meer dan de helft van de identiteitskaarten was geheel vals (57,3%), ruim een kwart vervalst (25,1%). De overige 17,6% betrof fraude met authentieke identiteitskaarten. Het aandeel onderkende geen gelijkenis zaken nam, in tegenstelling tot bij de paspoorten, licht toe ten opzichte van voorgaand jaar.

Tabel 2.3.1.a Modus operandi paspoorten en identiteitskaarten

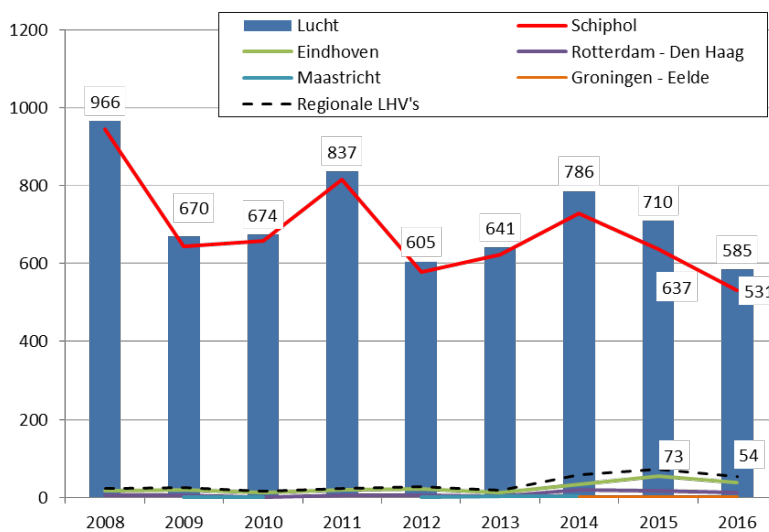
Fraude	Modus Operandi	Paspoort-nationaal				Identiteitskaart			
		2016		2015		2016		2015	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
VERVALST	Pagina(s) verwijderd	112	22,3	-	-	-	-	-	-
	Personalía blz vals	105	20,9	119	21,4	-	-	-	-
	Visum vals	37	7,4	31	5,6	-	-	-	-
	Foto vervangen	27	5,4	32	5,7	30	9,3	50	11,7
	Valse stempels	23	4,6	33	5,9	-	-	-	-
	Personalía blz vervalst	18	3,6	43	7,7	-	-	-	-
	Beschadigd / vernietigd	9	1,8	-	-	-	-	-	-
	Visum vervalst	8	1,6	7	1,3	-	-	-	-
	Personalía blz vervangen	7	1,4	14	2,5	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	7	1,4	5	0,9	-	-	-	-
	Vervalste stempels	7	1,4	-	-	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning vals	4	0,8	10	1,8	-	-	-	-
	Variabele gegevens vervalst	3	0,6	5	0,9	11	3,4	4	0,9
	Blanco gestolen	2	0,4	7	1,3	35	10,8	57	13,3
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	2	0,4	-	-	2	0,6	2	0,5
	Bladzijde vervangen	1	0,2	7	1,3	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning vervalst	1	0,2	3	0,5	-	-	-	-
	Visum blanco gestolen	-	-	1	0,2	-	-	-	-
	Overige vervalsingen	5	1,0	73	13,1	3	0,9	5	1,2
Totaal VERVALST		378	75,1	390	70,0	81	25,1	118	27,6
VALS	Totaal vals	40	8,0	49	8,8	185	57,3	232	54,3
	Totaal VALS	40	8,0	49	8,8	185	57,3	232	54,3
GOED	Geen gelijkenis	83	16,5	113	20,3	53	16,4	69	16,2
	Gestolen/vermist	-	-	-	-	1	0,3	-	-
	Frauduleus verkregen	2	0,4	5	0,9	3	0,9	8	1,9
Totaal GOED		85	16,9	118	21,2	57	17,6	77	18,0
Totaal		503		557		323		427	

Hoofdstuk 3: Segment lucht

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de aard en omvang van de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment lucht. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de zaken afgehandeld op Amsterdam Airport Schiphol en overige luchthavens van nationale betekenis.

In 2016 werden binnen het segment lucht 585 zaken geregistreerd. Op de luchthaven Amsterdam Airport Schiphol werden 531 zaken afgehandeld. Op Eindhoven Airport werden 39 zaken onderkend, op Rotterdam The Hague Airport dertien en Groningen Airport Eelde twee. Op de luchthaven Maastricht – Aachen werden, evenals in 2015, geen zaken onderkend. In grafiek 3.1.a zijn de zaken binnen het segment lucht weergegeven.

Grafiek 3.1.a Zaken segment lucht per luchthaven

De meeste zaken binnen het segment lucht werden onderkend op de luchthaven Schiphol. Het aantal onderkenningen op Schiphol daalt ten opzichte van 2015 echter met 16,6%. Het aantal onderkenningen op de overige luchthavens daalt ten opzichte van 2015 met 26,0%. Zowel op luchthaven Eindhoven (-29,1%) als op de luchthaven Rotterdam – Den Haag liep het aantal onderkenningen terug (-23,5%). Het aantal onderkenningen op luchthaven Groningen – Eelde nam toe van één zaak in 2015 naar twee in 2016.

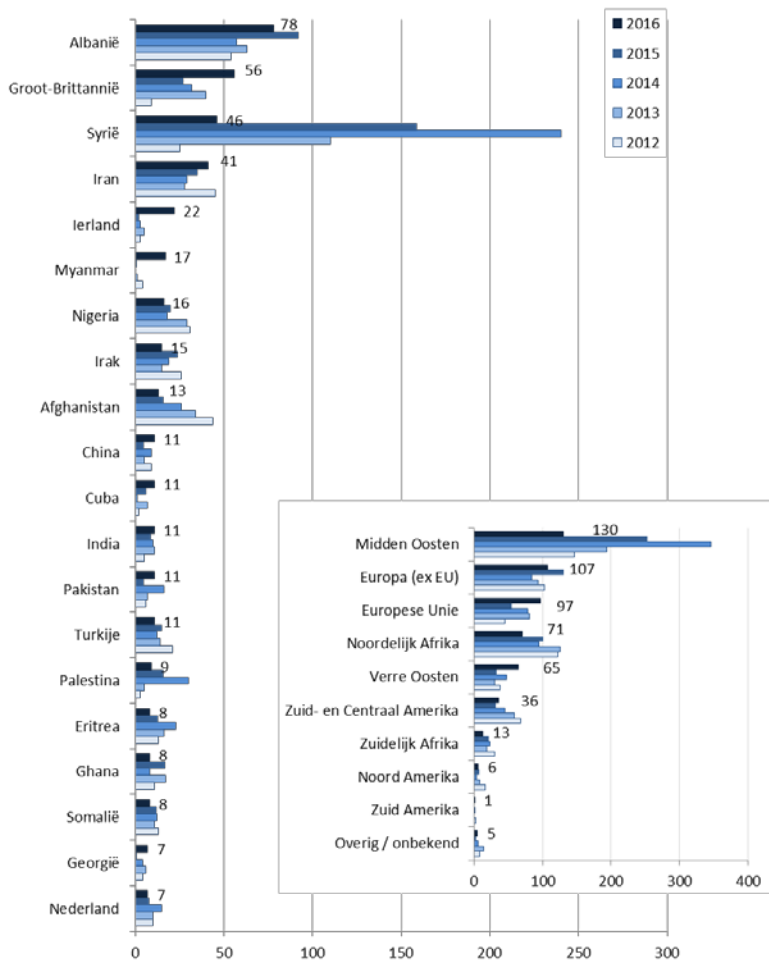
3.1 Schiphol

Bij de 531 zaken welke op Schiphol werden geregistreerd werden in totaal 561 personen aangehouden c.q. opgehouden. Het betroffen 531 verdachten en dertig op frauduleuze documenten meereizende individuen.

3.1.1 Verdachten

De nationaliteiten van de verdachten liep uiteen. In totaal werden verdachten van 79 verschillende nationaliteiten onderkend. In 2015 betroffen dit 81 verschillende nationaliteiten. In grafiek 3.1.1.a zijn de nationaliteiten van de onderkende verdachten weergegeven.

Grafiek 3.1.1.a Nationaliteit verdachten

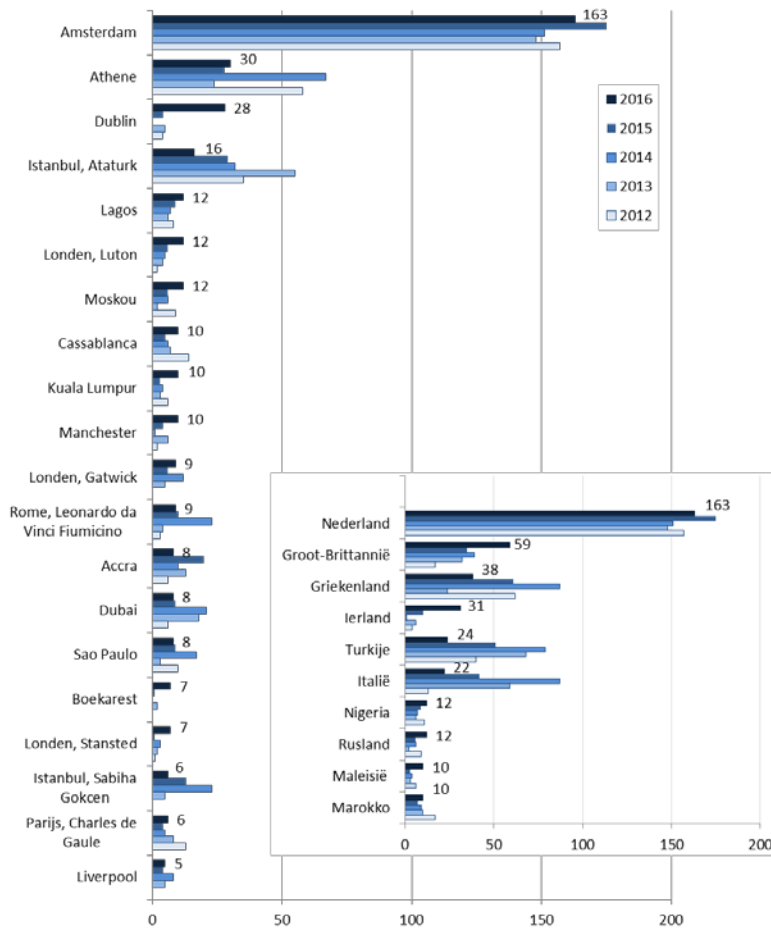
Verdachten met de Albanese nationaliteit werden het meest onderkend, ondanks het feit dat dit aantal met 15,2% daalde ten opzichte van 2015. Albanezen werden voornamelijk onderkend op routes naar het Verenigd Koninkrijk (37,2%), Ierland (28,2%) en Canada (10,3%). Het aantal Syrische verdachten, die in 2013 tot en met 2015 nog het meest werden aangetroffen, daalde met 71,1%. Syrische verdachten werden het meest onderkend op routes vanuit Griekenland (30,4%) en Turkije (23,9%), gevolgd door routes naar het Verenigd Koninkrijk (17,4%). Het feit dat meer dan 10% van de aangehouden verdachten de Britse nationaliteit heeft, is toe te schrijven aan het hoge aantal Britse verdachten welke met hun (deels) gemutilleerde document op routes tussen Nederland en het Verenigd Koninkrijk werden aangetroffen. Mutilaties bestaan veelal uit verwijderde pagina's of andersoortige beschadigingen. Eenzelfde modus operandi geldt voor de 22 Ierse verdachten. Zij werden allemaal aangehouden terwijl zij Nederland trachtten in te reizen met een paspoort welke als zijnde vervalst werd gekwalificeerd omdat er pagina(s) uit het document verwijderd waren.

3.1.2 Reisroute

De meeste verdachten werden aangehouden op inreis (229 – 43,1%), gevolgd door uitreis (163 – 30,7%) en transit (139 – 26,2%).

In totaal werden zaken op routes vanuit 103 verschillende luchthavens onderkend. In grafiek 3.1.2.a zijn de herkomsten weergegeven vastgesteld bij op inreis onderkende zaken. In de grafiek zijn ook Schengen landen weergegeven. In die gevallen was sprake van ofwel een controle aan de gate in het kader van het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV), ofwel een in transit zijnde individu met een eindbestemming buiten Schengen.

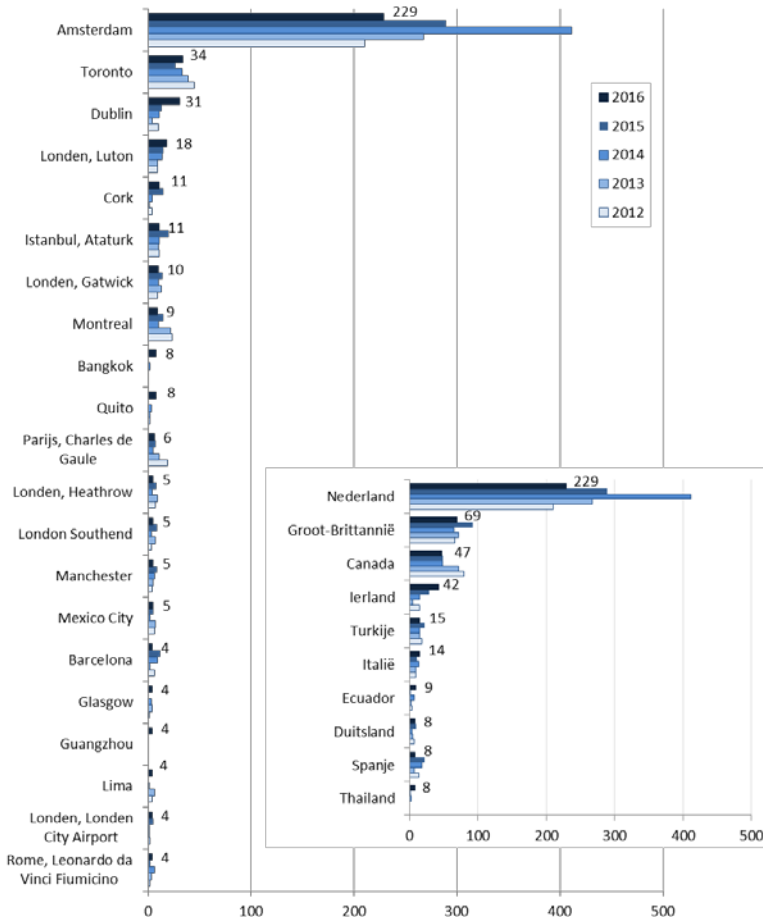
Grafiek 3.1.2.a Herkomst verdachten

De meeste onderkenningen vonden plaats met als herkomst luchthaven Amsterdam (163 – 30,7%). Vanuit Amsterdam werd voornamelijk uitgereisd naar bestemmingen binnen het Verenigd Koninkrijk (36,2%), Ierland (20,2%), Canada (19,6%) en Turkije (8,0%). Dertig verdachten waren afkomstig vanaf de luchthaven van Athene. Zij werden, vrijwel zonder uitzondering, door de zogenaamde gatecontrole in het kader van een MTV controle bij de gate van aankomst onderkend. Het aantal aanhoudingen vanaf deze bestemming is daarmee dan ook mede afhankelijk van het aantal wettelijk toegestane- en werkelijk uitgevoerde controles op die grond. De top drie wordt gecompleteerd door herkomsten vanaf de luchthaven van Dublin. In 21 van de 28 gevallen betroffen dit Ierse verdachten welke in Amsterdam werden aangehouden omdat er één of meerdere pagina's uit het nationale paspoort waren verwijderd. Dit beeld zien we ook bij herkomsten vanuit het Verenigd Koninkrijk. In 86,7% van de aanhoudingen betroffen het Britse verdachten met een gemutileerd Brits nationaal paspoort. Het aantal aanhoudingen vanaf de luchthaven van Istanbul – Ataturk is sinds 2013 dalende.

In totaal werden zaken op routes naar 89 verschillende luchthavens onderkend. In grafiek 3.1.2.b zijn de bestemmingen weergegeven vastgesteld bij op uitreis onderkende zaken. In de grafiek zijn ook Schengen landen weergegeven. In die gevallen was sprake een in transit zijnde individu met een eindbestemming binnen Schengen.

Grafiek 3.1.2.b Bestemming verdachten

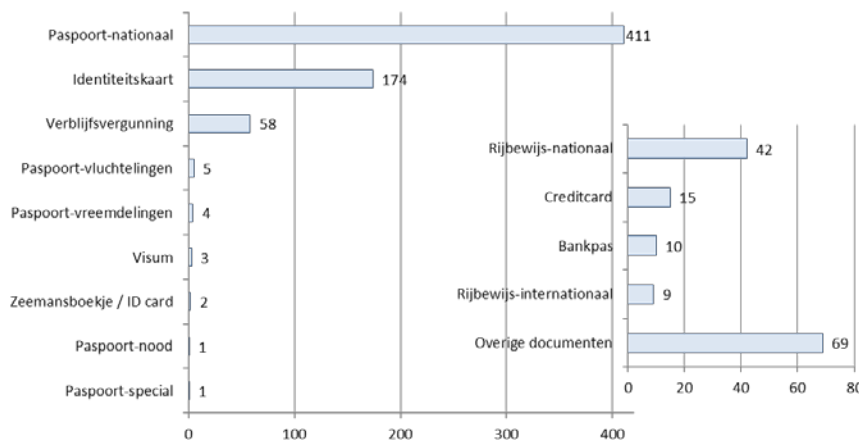

De meeste onderkenningen bij inkomende zaken werden gedaan op routes met de luchthaven van Amsterdam als eindbestemming (229 – 43,1%). Hiernaast zijn bestemmingen in het Verenigd Koninkrijk, Canada en Ierland favoriet.

3.1.3 Documenten

In 2016 werden door de Falsificaten Schiphol Desk 804 documenten onderkend waarbij sprake was van een vorm van frauduleus gebruik. In 659 gevallen (82,0%) betrof het een reis- of verblijfsdocument. In 145 gevallen (18,0%) betrof het een ander document, welke meestal gebruikt werd ter ondersteuning van één of meer reis- of verblijfsdocumenten. Dit betreffen documenten als rijbewijzen, bankpassen en creditcards. In grafiek 3.1.3.a zijn de documenten, onderkend in 2016, weergegeven.

Grafiek 3.1.3.a Onderkende documenten naar soort

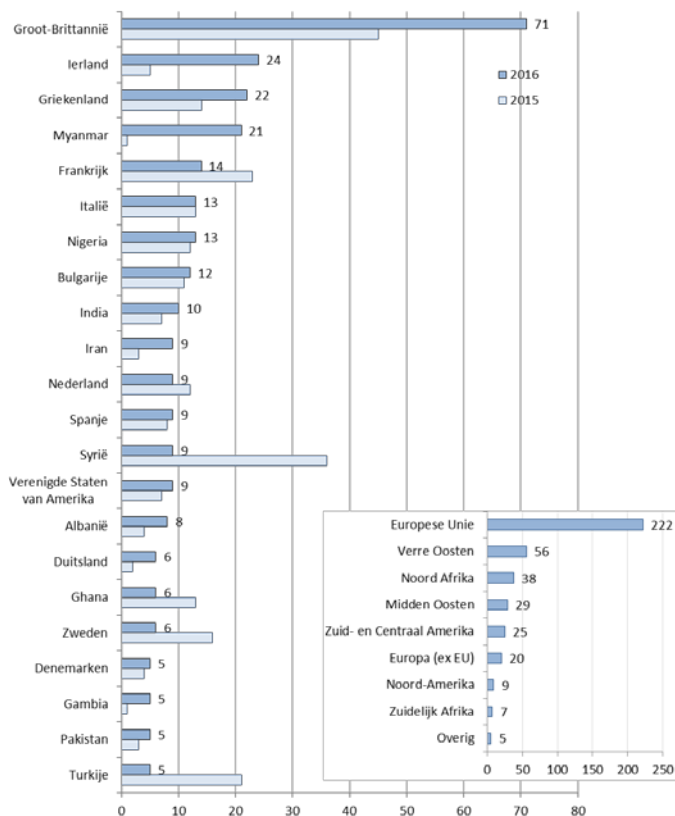

Door de jaren heen bestaat de top drie van aangetroffen documenten uit paspoorten, identiteitskaarten en verblijfsvergunningen. Het aandeel nationale paspoorten op het totaal aantal reis- of verblijfsdocumenten bedraagt 62,4%, dat van de identiteitskaarten 26,4% en verblijfsvergunningen (niet deel uitmakend van paspoort) 8,8%.

3.1.3.1 Nationale paspoorten

Het blijkt dat verdachten bepaalde voorkeuren hebben als het gaat om misbruik van bepaalde nationale paspoorten. Dit kan afhangen van hun nationaliteit en/of van de gebruikte route. In grafiek 3.1.3.1.a is de top 20 van nationaliteiten van de onderkende nationale paspoorten weergegeven.

Grafiek 3.1.3.1.a Fraude met paspoorten naar nationaliteit

Uit bovenstaande grafiek is af te lezen dat het Europese (EU) nationale paspoort veruit favoriet is. Meer dan de helft van de misbruikte paspoorten betrof een dergelijk document. Van de EU documenten werden de Britse, Ierse en Griekse het meest onderkend. De Britse documenten werden voornamelijk bij verdachten met de Britse nationaliteit aangetroffen (78,9%). Deze Britten werden onderkend op inreis vanuit het Verenigd Koninkrijk en in vrijwel alle gevallen betroffen het hier zogenaamde mutilaties aan het document. Deze modus operandi is tevens toe te schrijven aan het overgrote deel van de Ierse nationale paspoorten welke in 2016 werden onderkend. In 22 van de 24 (91,7%) gevallen betrof het een gemutilieerd document aangetroffen bij een inreizende Ierse verdachte. Griekse documenten werden onder andere aangetroffen bij Syriërs (22,7%), Iraniërs (18,2%), Albanese (13,6%) en Bengalen (13,6%). Aan 81,8% van de onderkende Griekse paspoorten werd vastgesteld dat deze een valse personaliapagina had. In 2016 werden 21 paspoorten Myanmar als vervalst gekwalificeerd omdat er één of meerdere pagina's verwijderd waren. Bladzijden worden veelal uit het paspoort verwijderd om zo een reisverleden, verblijf of overige aantekeningen gemaakt door het bevoegd gezag aan het zicht te onttrekken. Alle 21 Myanmarrezen hebben een aanvraag tot asiel ingediend. Syrische en Turkse paspoorten werden aanmerkelijk minder vaak aangetroffen dan in 2015.

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte nationale paspoorten in het segment lucht Schiphol, weer.

Tabel 3.1.3.1.a Modus operandi nationale paspoorten

Nationaliteit paspoort	Modus Operandi	Aantal (> 9)
Groot-Brittannië	Pagina(s) verwijderd	54
Ierland	Pagina(s) verwijderd	22
Myanmar	Pagina(s) verwijderd	21
Griekenland	Personalialia blz vals	18
Groot-Brittannië	Geen gelijkenis	10

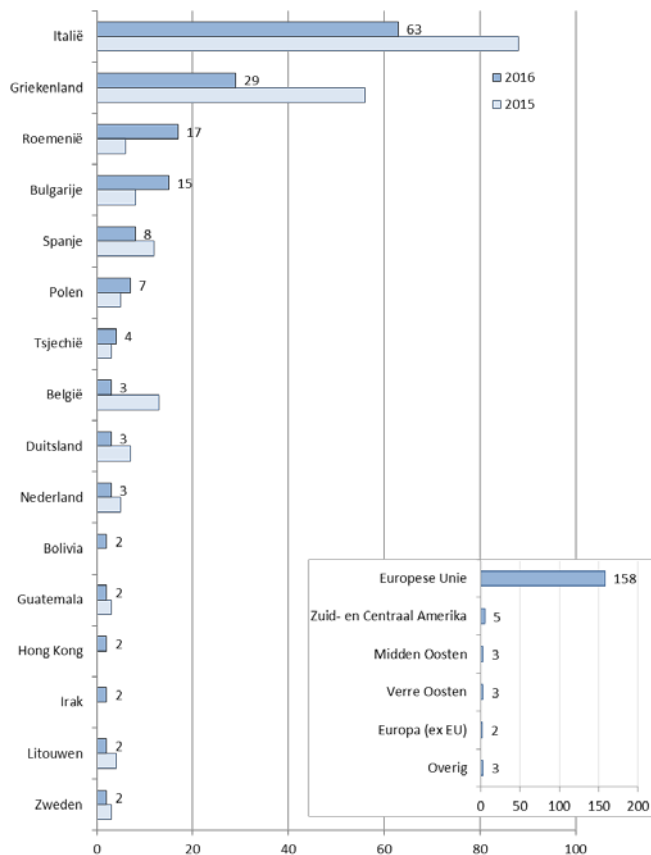
De onderkende nationale paspoorten werden het meest in vervalste vorm aangetroffen (81,0%). De overige paspoorten werden aangeboden door een lookalike (13,0%) of waren totaal vals (5,4%). Van twee documenten (0,5%) kon vastgesteld worden dat ze door de gebruiker op frauduleuze gronden waren verkregen.

3.1.3.2 Identiteitskaarten

Ook bij de onderkende fraude met identiteitskaarten lijkt een bepaalde voorkeur te bestaan ten aanzien van de nationaliteit van het document en route van de verdachte. Logisch is dat de identiteitskaarten slechts als reisdocument gebruikt kunnen worden als zij door landen binnen de Europese Unie zijn afgegeven en deze binnen de Europese Unie (en enkele andere landen waarmee overeenkomsten zijn afgesloten) gebruikt worden. Alle niet EU identiteitskaarten werden, een enkele uitzondering daargelaten, door de verdachte gebruikt als secundair document, als setje met een paspoort waarop gereisd werd. In grafiek 3.1.3.2.a zijn de nationaliteiten van de identiteitskaarten weergegeven (>1).

Grafiek 3.1.3.2.a Fraude met identiteitskaarten naar nationaliteit

Uit bovenstaande grafiek is af te lezen dat de Europese (EU) identiteitskaart veruit favoriet is. Er zijn slechts een paar overige identiteitskaarten gebruikt, veelal in combinatie met een paspoort (al dan niet frauduleus gebruikt) van dezelfde nationaliteit. Er werden in 2016, ten opzichte van voorgaand jaar, minder Italiaanse identiteitskaarten onderkend. Van deze documenten bleek het merendeel blanco gestolen (41,3%), voorzien te zijn van een andere foto dan de houder (27%) en totaal vals (27%). De Italiaanse identiteitskaarten werden vooral gebruikt door verdachten met de Albanese nationaliteit (76,2%). Deze documenten werden het meest onderkend op routes tussen Amsterdam en luchthavens in het Verenigd Koninkrijk (38,1%) en Ierland (34,9%). Ook het aantal misbruikte Griekse identiteitskaarten nam af. De onderkende Griekse identiteitskaarten waren hoofdzakelijk totaal vals (82,8%) en werden onder andere aangeboden door Albanese (24,0%), Syriërs (20,0%) en Iraniërs (16%). Er zijn in 2016 meer Roemeense identiteitskaarten misbruikt. In 94,1% van de gevallen betrof het een totaal vals exemplaar. De Roemeense identiteitskaart werd in meer dan de helft van de gevallen gebruikt door Albanese verdachten (58,8%).

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte identiteitskaarten in het segment lucht Schiphol, weer.

Tabel 3.1.3.2.a Modus operandi identiteitskaarten

Nationaliteit identiteitskaart	Modus Operandi	Aantal (> 10)
Italië	Blanco gestolen	26
Griekenland	Totaal vals	24
Italië	Foto vervangen	17
Italië	Totaal vals	17
Roemenië	Totaal vals	16
Bulgarije	Totaal vals	11

Fraude geconstateerd aan identiteitskaarten bleek voor het overgrote deel te bestaan uit totaal valse exemplaren (55,2%). De overige identiteitskaarten waren vervalst (28,7%), werden gebruikt door een lookalike (14,4%) of waren frauduleus verkregen (1,7%).

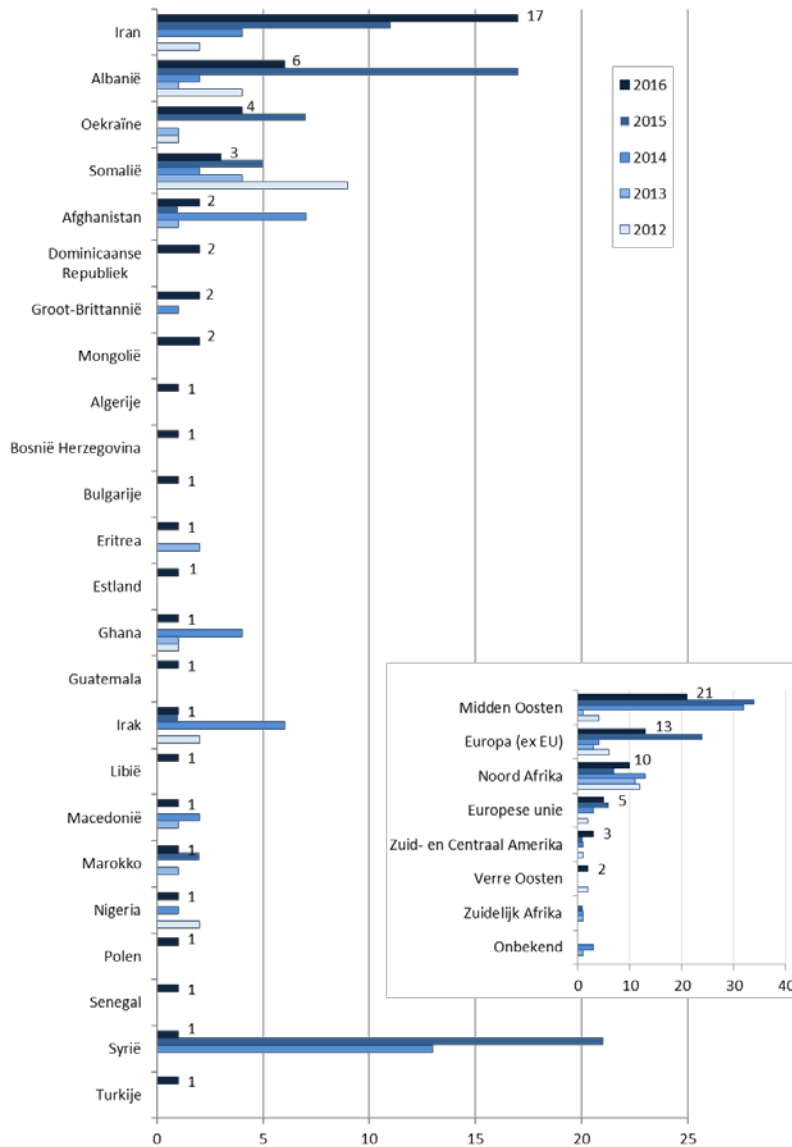
3.2 Overige luchthavens van nationale betekenis

Op de overige luchthavens van nationale betekenis (Eindhoven Airport, Rotterdam The Hague Airport, Groningen Airport Eelde en Maastricht – Aachen) werden binnen het segment lucht 54 zaken onderkend waarbij 54 verdachten werden aangehouden.

3.2.1 Verdachten

In totaal werden binnen dit segment verdachten van 24 verschillende nationaliteiten onderkend. In grafiek 3.2.1.a zijn de nationaliteiten weergegeven van de onderkende verdachten.

Grafiek 3.2.1.a Nationaliteit verdachten

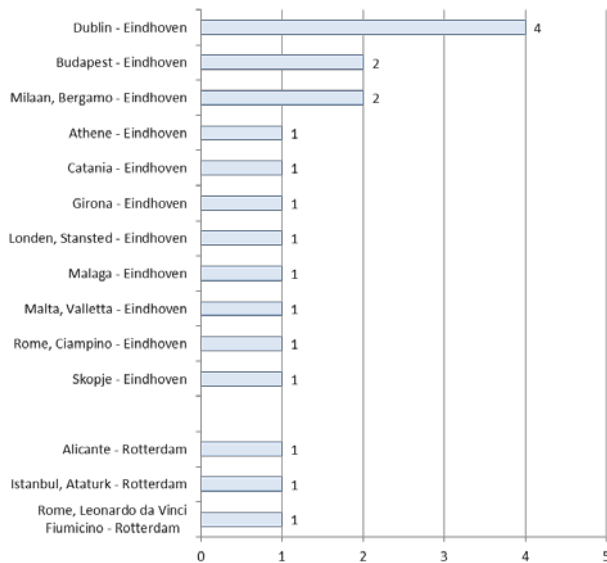
Verdachten met de Iraanse nationaliteit werden het meest onderkend; negen op Eindhoven, zes op Rotterdam en twee op Groningen. Van hen werden er vijftien op uitreis naar het Verenigd Koninkrijk aangehouden. De overige twee werden onderkend op inreis vanuit Turkije en Griekenland. Er werden in 2016, niet alleen op de luchthaven Schiphol, maar ook op de overige luchthavens minder Albanese verdachten (-64,7%) aangehouden. Ook het aantal Syriërs nam op de overige luchthavens fors af. Werden er in 2015 nog 21 Syriërs inzake documentfraude onderkend, in 2016 was dat er maar één.

3.2.2 Reisroute

De aanhoudingen op de overige luchthavens vonden vooral plaats op uitreis (35 - 64,8%), gevolgd door inreis (19 - 35,2%). Omdat deze luchthavens niet beschikken over een transitruimte, zijn géén zaken onderkend van in transit zijnde verdachten. In totaal werden op 24 verschillende routes zaken

onderkend. In grafiek 3.2.2.a zijn de herkomsten weergegeven vastgesteld bij op inreis onderkende zaken.

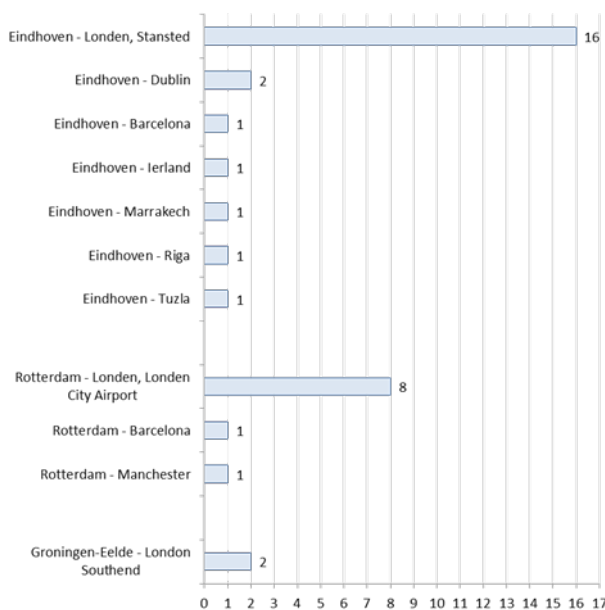
Grafiek 3.2.2.a Herkomst verdachten

De meeste onderkenningen op inreis vonden plaats op de luchthaven Eindhoven. De inreizende passagiers uit Dublin betroffen aldaar geweigerde en teruggestuurde verdachten. Op de luchthavens Maastricht - Aachen en Groningen - Eelde werden binnen dit segment géén verdachten onderkend. Verdachten komend vanuit Italië werden op inreis het meest onderkend.

In grafiek 3.2.2.b zijn de bestemmingen weergegeven vastgesteld bij op uitreis onderkende zaken.

Grafiek 3.2.2.b Bestemming verdachten

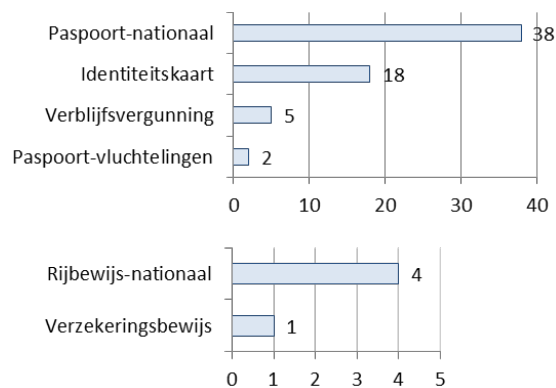
De meeste onderkenningen op uitreis vonden eveneens plaats op de luchthaven Eindhoven, gevolgd door de luchthaven Rotterdam - Den Haag en Groningen - Eelde. Op de luchthaven Maastricht -

Aachen werden géén verdachten binnen dit segment onderkend. De meeste verdachten waren voornemens uit te reizen naar het Verenigd Koninkrijk (77,1%) en Ierland (8,6%).

3.2.3 Documenten

In 2016 werden op de overige luchthavens 68 documenten onderkend waarbij sprake was van een vorm van frauduleus gebruik. In 63 gevallen (92,6%) betrof het een reis- of verblijfsdocument. Vijf documenten betroffen overige documenten welke meestal gebruikt werden ter ondersteuning van één of meer gebruikte reis- of verblijfsdocumenten, zoals rijbewijzen en verzekeringsbewijzen. In grafiek 3.2.3.a zijn de in 2016 onderkende documenten weergegeven.

Grafiek 3.2.3.a Onderkende documenten naar soort

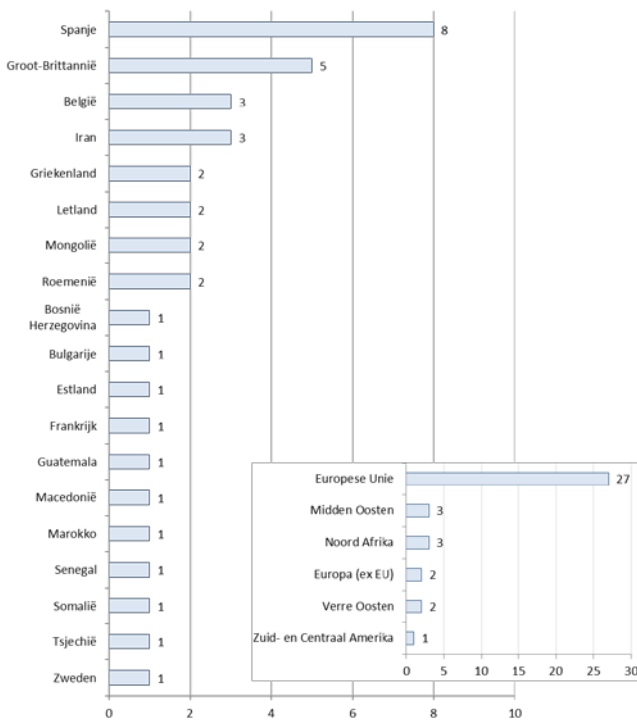

De gehanteerde modus operandi bij de reis- en verblijfsdocumenten in dit segment is redelijk gelijkmatig verdeeld. In 36,5% van de gevallen werd het document gebruikt door een lookalike, 33,3% van de documenten was vals en 30,2% van de documenten betrof een vervalst exemplaar. Misbruik aan nationale paspoorten werd, evenals voorgaand jaar het meest vastgesteld.

3.2.3.1 Nationale paspoorten

Ook op de overige luchthavens blijkt voorkeur voor het misbruiken van bepaalde nationale paspoorten. Het aantreffen van een bepaald document hangt veelal samen met de route en/of nationaliteit van de gebruiker van het document. In grafiek 3.2.3.1.a zijn de nationaliteiten van deze documenten weergegeven.

Grafiek 3.2.3.1.a Fraude met paspoorten naar nationaliteit

Uit bovenstaande grafiek is af te lezen dat de Europese (EU) nationale paspoorten veruit favoriet zijn; 71,1% van de verdachten werd aangetroffen met zo'n document. Van de EU documenten werden de Spaanse en Britse documenten het meest onderkend. De Spaanse documenten werden door verdachten met de Iraanse (87,5%) en Marokkaanse (12,5%) nationaliteit aangeboden. Zeven onderkende Spaanse paspoorten waren totaal vals. In één geval werd het document gebruikt door een lookalike. De Britse paspoorten werden aangetroffen bij verdachten met de Afghaanse (40%), Britse (20%), Ghanese (20%) en Somalische (20%) nationaliteit. In twee gevallen bleek de personalia bladzijde te zijn vervangen door een andere, in twee gevallen werd het document gebruikt door een lookalike en bij één document waren een of meerdere pagina's uit het document verwijderd.

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte nationale paspoorten in het segment lucht overige luchthavens, weer.

Tabel 3.2.3.1.a Modus operandi nationale paspoorten

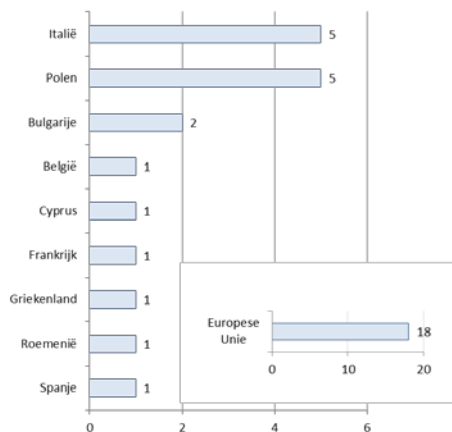
Nationaliteit paspoort	Modus Operandi	Aantal (> 2)
Spanje	Totaal vals	7
België	Totaal vals	3
Iran	Visum vals	3

Het grootste deel van de paspoorten was vervalst (42,1%), gevolgd door documenten gebruikt door een lookalike (31,6%) en totaal valse (26,3%) documenten.

3.2.3.2 Identiteitskaarten

De voorkeur voor het gebruik van identiteitskaarten ligt bij documenten van Italiaanse en Poolse origine. In grafiek 3.2.3.2.a is het gehele overzicht weergegeven.

Grafiek 3.2.3.2.a Fraude met identiteitskaarten naar nationaliteit

In bovenstaande grafiek is af te lezen dat alle onderkende identiteitskaarten afkomstig waren van een land uit de Europese Unie en daarom geldig als grensoverschrijdingsdocument.

Italiaanse en Poolse identiteitskaarten waren favoriet. Italiaanse identiteitskaarten werden gebruikt door verdachten met de Albanese (60,0%), Senegalese (20,0%) en Libische (20,0%) nationaliteit. De Poolse door Oekraïners (80,0%) en een Albanees.

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte identiteitskaarten in het segment lucht overige luchthavens, weer.

Tabel 3.2.3.2.a Modus operandi identiteitskaarten

Nationaliteit identiteitskaart	Modus Operandi	Aantal (> 1)
Polen	Geen gelijkenis	4
Italië	Geen gelijkenis	2

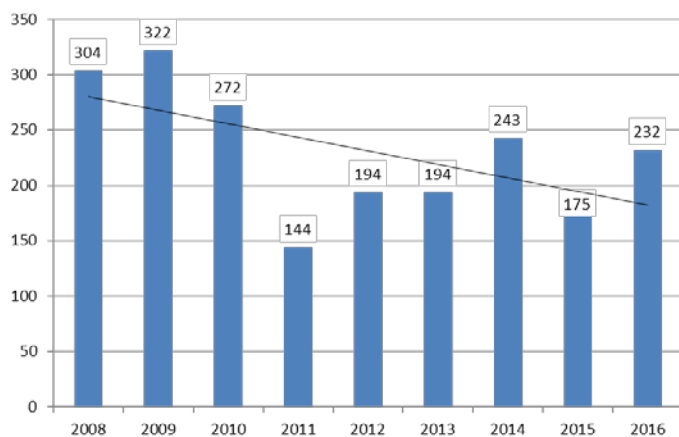
Identiteitskaarten werden in 44,4% van de gevallen gebruikt door een lookalike. In 38,9% was er sprake van een totaal vals- en in 16,7% van een vervalst document.

Hoofdstuk 4: Segment land

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de aard en omvang van de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment land. Al deze zaken zijn afkomstig vanuit controles in het kader van het Mobiel Toezicht Veiligheid (MTV), gericht op personen die via de weg of per spoor vanuit België en Duitsland naar Nederland reizen.

In 2016 werden binnen het segment land 232 zaken geregistreerd. Hierbij werden 232 verdachten aangehouden. Ten opzichte van 2015 steeg het aantal zaken met 32,6%.

Grafiek 4.a Zaken grenstoezicht segment land

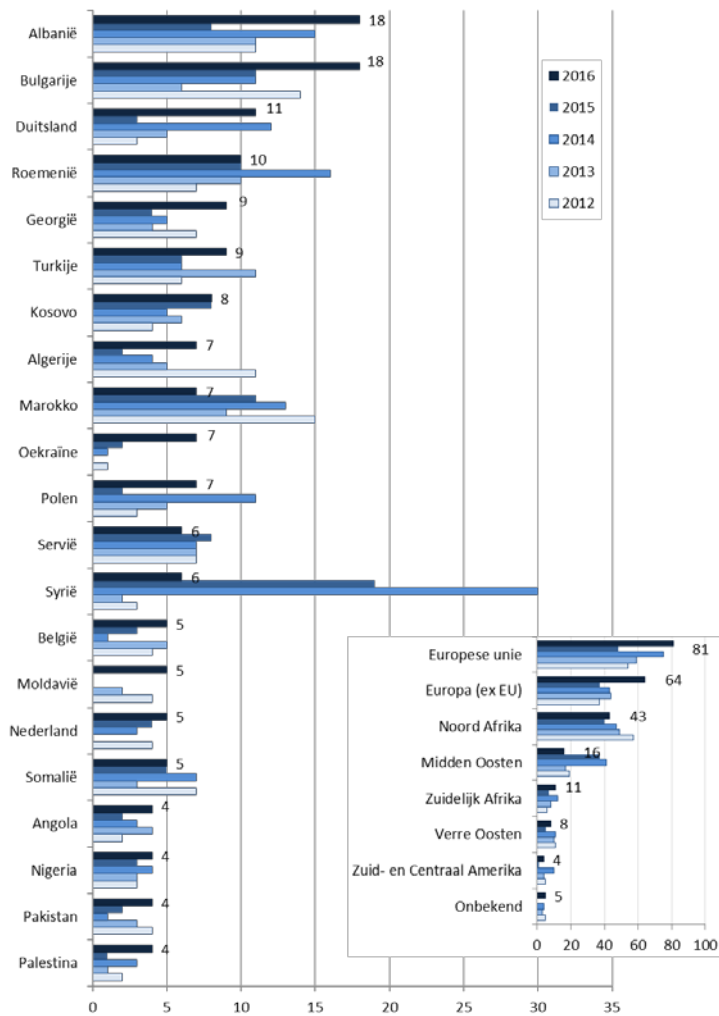
In grafiek 4.a is te zien dat er sprake is van een dalende trend binnen het segment land. In 2014 was sprake van een toename van het aantal zaken. Deze stijging is mogelijk toe te schrijven aan het grenstoezicht welke in dat jaar op grond van artikel 23 van de Verordening (EG) nummer 562/2006 tijdelijk werd ingevoerd in verband met de Nuclear Security Summit (NSS) in Den Haag. Oorzaken van overige schommelingen zijn niet onderzocht maar zijn mogelijk mede gevolg van de inzet, dus het aantal uitgevoerde controles.

4.1 Verdachten

In totaal werden verdachten van 69 verschillende nationaliteiten onderkend. Dat zijn 40,8% meer nationaliteiten dan in 2015. In grafiek 4.1.a zijn de twintig meest aangetroffen nationaliteiten van de aangehouden verdachten weergegeven.

Grafiek 4.1.a Nationaliteit verdachten

Albanese en Bulgaarse verdachten werden het meest aangehouden. Hun aandeel neemt met respectievelijk 125,0 % en 63,6% toe ten opzichte van 2015. Het aantal Syrische verdachten, die in 2014 en 2015 nog het meest werden aangetroffen, daalde met 68,4%.

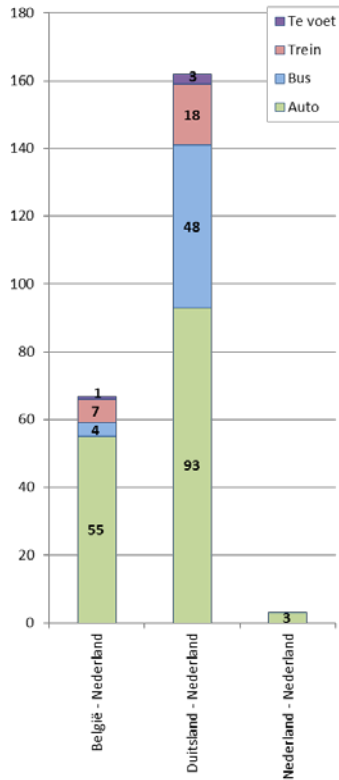
De meeste verdachten waren afkomstig uit één van de landen welke deel uitmaken van de Europese Unie. Op zich is dit onlogisch aangezien deze nationaliteiten, mits in bezit van een identiteitskaart, vrijelijk kunnen bewegen binnen de EU. Deze categorie werd dan ook het meest aangetroffen in personenauto's of vrachtwagens, in het bezit van een vals rijbewijs.

4.2 Reisroute

De meeste onderkenningen vonden plaats aan de Duits – Nederlandse grens (162), gevolgd door de Belgisch – Nederlandse grens (67). Drie verdachten werden binnen de zone van de gemeenschappelijke landsgrens met Duitsland aangehouden zonder dat er sprake was van (voorgenomen) grensoverschrijding.

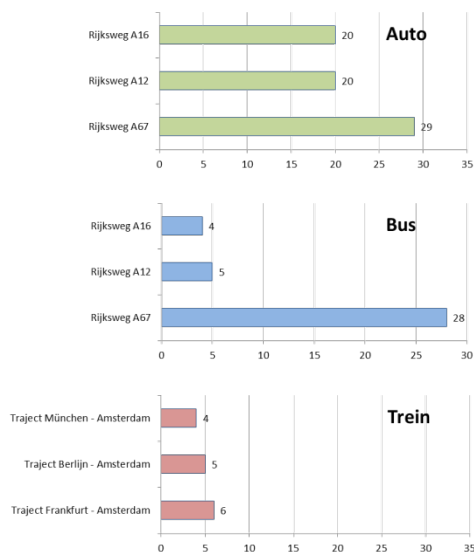
De meeste onderkenningen vonden plaats terwijl men zich verplaatste (als bestuurder of passagier) in een auto (personen of vracht) (151), gevolgd door inzittenden van een internationale (lijn)bus (52), (inter)nationale trein (25) en te voet (4). Het een en ander is weergegeven in grafiek 4.2.a.

Grafiek 4.2.a Bestemming en herkomst verdachten

In grafiek 4.2.b zijn de meest gebruikte routes per soort vervoermiddel weergegeven. Fraude door zowel inzittenden van auto's als buspassagiers werd het meest onderkend bij controles op rijksweg A67. De meeste fraude bij treinpassagiers werd onderkend in internationale treinen op het traject Frankfurt - Amsterdam.

Grafiek 4.2.b Routes per soort vervoer

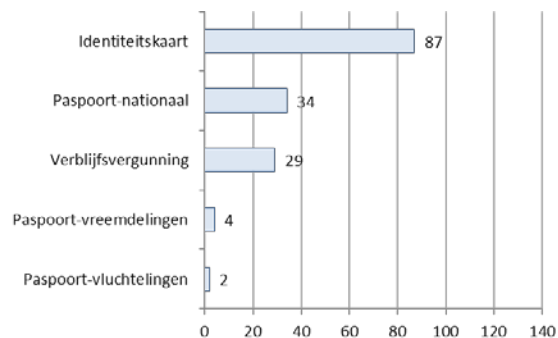

4.3 Documenten

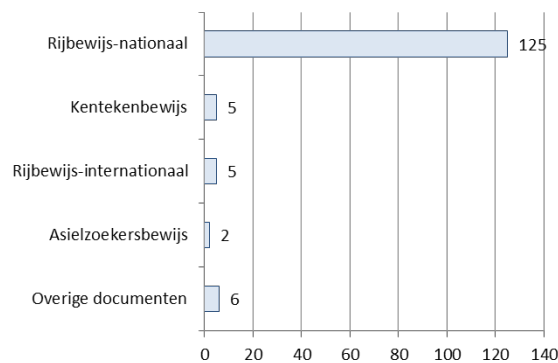
In 2016 werden binnen het segment land 299 documenten aangetroffen, waarvan 156 reis- en verblijfsdocumenten (52,2%) en 143 overige documenten (47,8%). Als gevolg van een toename van het aantal aangehouden verdachten inzake documentfraude, nam ook het aantal onderkende frauduleuze documenten toe. Het totaal aantal documenten nam met 33,5% toe ten opzichte van 2015. De stijging was het sterkst bij de overige documenten (47,4%). De stijging bij de reis- en verblijfsdocumenten is 22,8% ten opzichte van 2015.

Aan rijbewijzen werd het meest fraude geconstateerd, gevolgd door identiteitskaarten en paspoorten. Een en ander is weergegeven in de grafieken 4.3.a en 4.3.b. De rijbewijzen werden soms als ondersteunend, secundair, document aangeboden in combinatie met een reisdocument maar aan de landsgrenzen veelal ook als primair document. De gebruiker was in die gevallen wel in het bezit van een geldig identificerend document maar had geen rijbewijs voor de categorie voertuig welke hij bestuurde.

Grafiek 4.3.a Onderkende reis- en verblijfsdocumenten naar soort

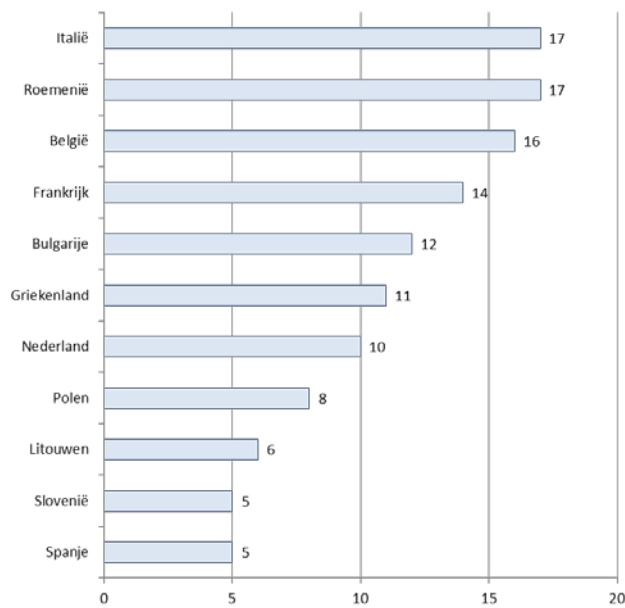

Grafiek 4.3.b Onderkende overige documenten naar soort

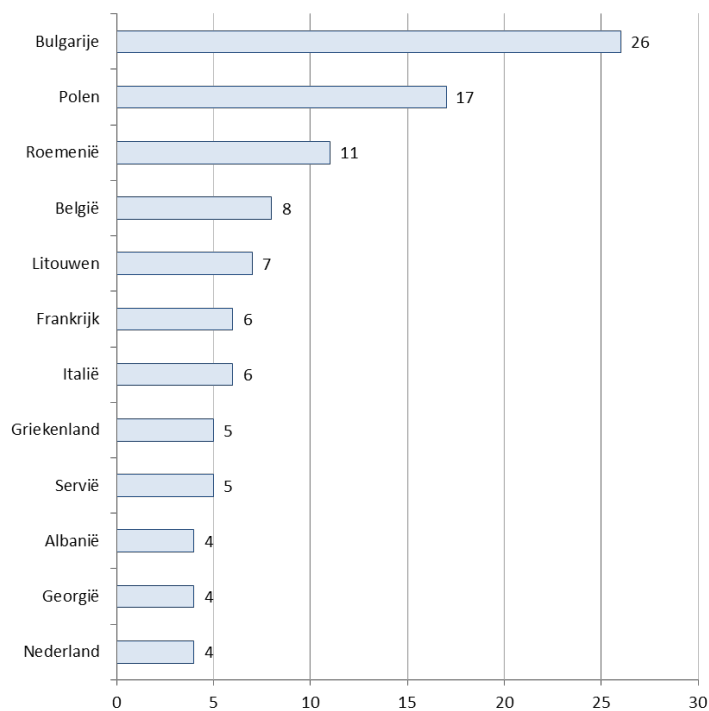
Italiaanse en Roemeense reis- en verblijfsdocumenten werden het meest aangetroffen, gevolgd door de Belgische en Franse (grafiek 4.3.c).

Grafiek 4.3.c Nationaliteit reis- en verblijfsdocumenten

Bij de overige documenten werden de Bulgaarse documenten het meest onderkend. Dit betroffen uitsluitend Bulgaarse rijbewijzen. Het een en ander is weergegeven in grafiek 4.3.d.

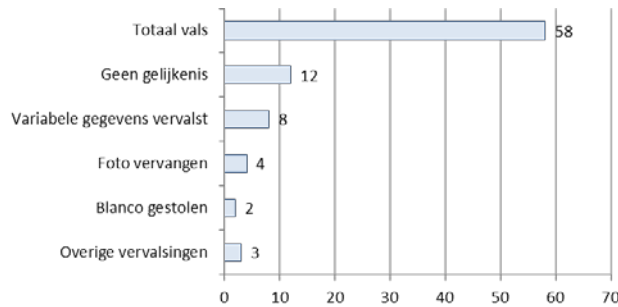
Grafiek 4.3.d Nationaliteit overige documenten

4.3.1 Reis- en verblijfsdocumenten

In de categorie reis- en verblijfsdocumenten werd in 55,8% van de gevallen fraude gepleegd met een identiteitskaart. Een geheel valse identiteitskaart werd het meest aangetroffen (66,7%). Het percentage lookalike fraude bij identiteitskaarten bedraagt 13,8% (grafiek 4.3.1.a).

Grafiek 4.3.1.a Modus operandi identiteitskaarten

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte identiteitskaarten in het segment land, weer.

Tabel 4.3.1.a Modus operandi identiteitskaarten

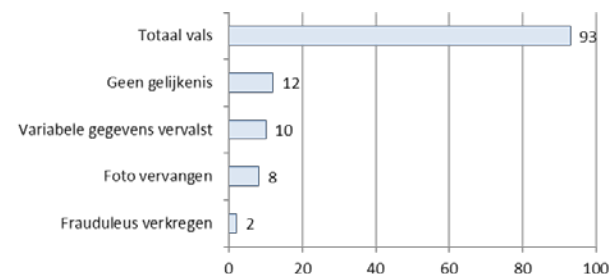
Nationaliteit identiteitskaart	Modus Operandi	Aantal (> 4)
Roemenië	Totaal vals	16
Bulgarije	Totaal vals	6
Litouwen	Totaal vals	6
Italië	Totaal vals	5

De onderkende nationale paspoorten werden het frequentst aangetroffen bij verdachten welke als lookalike op het document trachtten te reizen (29,4%), gevolgd door het valse document (17,6%) en documenten voorzien van een vervalste personalia pagina (14,7%).

4.3.2 Rijbewijzen

In de categorie overige documenten werd het meest fraude geconstateerd aan het nationale rijbewijs. Zoals in grafiek 4.3.2.a staat weergegeven bleek het merendeel van de onderkende rijbewijzen een reproductie, dus vals (74,4%).

Grafiek 4.3.2.a Modus operandi rijbewijzen

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte rijbewijzen in het segment land, weer.

Tabel 4.3.2.a Modus operandi rijbewijzen

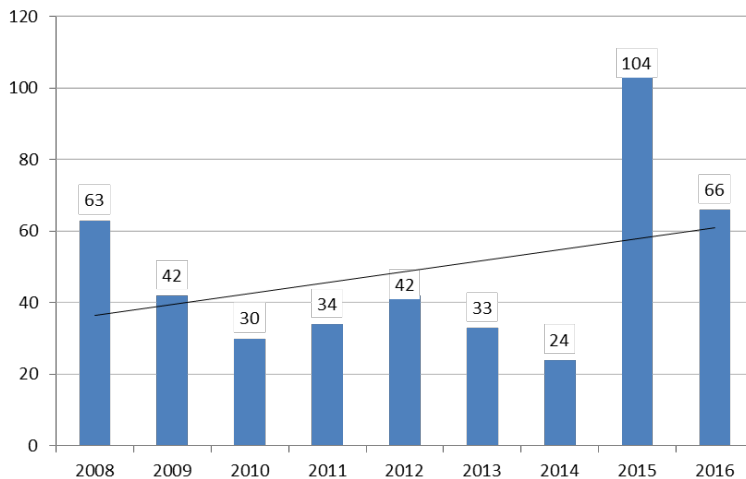
Nationaliteit rijbewijs	Modus Operandi	Aantal (> 6)
Polen	Totaal vals	14
Bulgarije	Totaal vals	11
Roemenië	Totaal vals	9
Bulgarije	Variabele gegevens vervalst	8
Bulgarije	Foto vervangen	7

Hoofdstuk 5: Segment maritiem

In dit hoofdstuk wordt een beeld geschetst van de aard en omvang van de grens gerelateerde documentfraude binnen het maritieme segment.

In 2016 werden in het maritieme segment 66 zaken geregistreerd. Hierbij werden 66 verdachten aangehouden. Ten opzichte van 2015 daalde het aantal zaken met 36,5%. Opgemerkt moet worden dat het aantal zaken over de afgelopen jaren in 2015 het hoogst lag.

Grafiek 5.a Zaken grenstoezicht maritieme segment

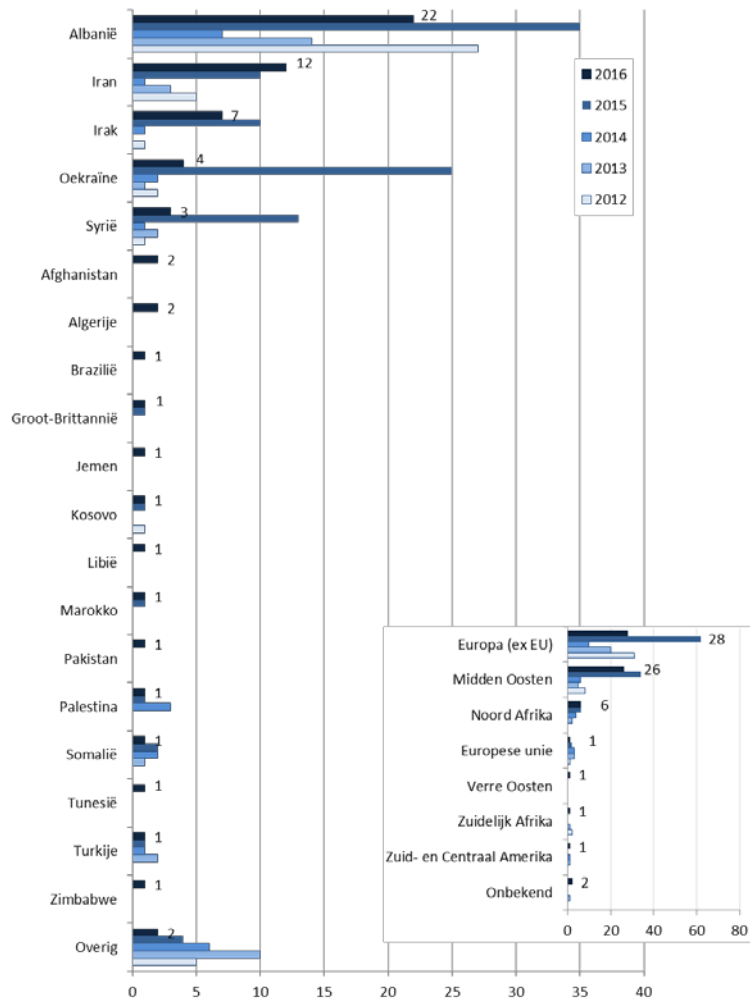

In 97% van de gevallen werden de zaken onderkend op uitreis vanaf één van de Nederlandse ferry havens. In de overige (twee) gevallen werden de onderkenningen gedaan op inreis vanuit herkomsten in het Verenigd Koninkrijk. Dit betroffen in het Verenigd Koninkrijk ingereisde verdachten die, na door de Britse autoriteiten te zijn geweigerd, met de documenten werden teruggestuurd naar de oorspronkelijke herkomsten in Nederland.

5.1 Verdachten

In totaal werden verdachten van negentien verschillende nationaliteiten onderkend. In grafiek 5.1.a zijn de nationaliteiten van de aangehouden verdachten weergegeven.

Grafiek 5.1.a Nationaliteit verdachten

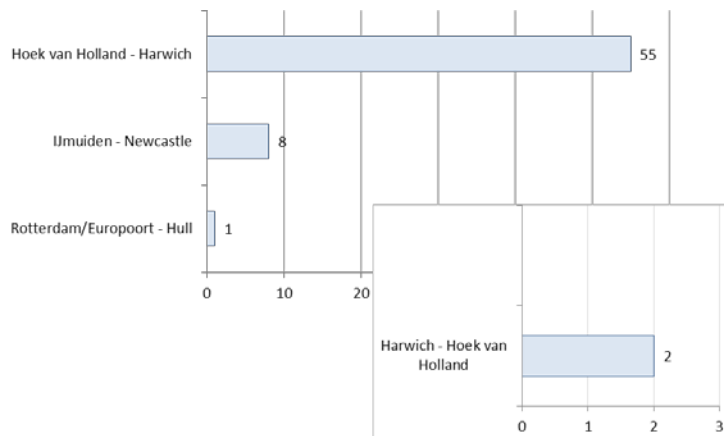
Evenals in 2015 werden verdachten met de Albanese nationaliteit het meest onderkend. De meeste Albanese werden onderkend op de route Hoek van Holland – Harwich (59,1%), gevolgd door IJmuiden-Newcastle (27,3%). In 2016 werden twaalf Iraniërs onderkend op de routes naar het Verenigd Koninkrijk. Zij reisden allen vanuit Hoek van Holland naar Harwich. Ook alle zeven aangehouden Iraakse verdachten werden aangehouden op deze route. Oekraïners en Syriërs werden in 2016 aanmerkelijk minder aangetroffen.

5.2 Reisroute

Het overgrote deel van de verdachten werd aangehouden op routes vanuit Nederlandse havens naar het Verenigd Koninkrijk. Zoals reeds eerder vermeld werden twee verdachten onderkend in het Verenigd Koninkrijk en teruggestuurd naar de haven van herkomst. In grafiek 5.2.a zijn de bestemmingen alsmede herkomsten van de geweigerde en teruggestuurde verdachten weergegeven.

Grafiek 5.2.a Bestemming en herkomst verdachten

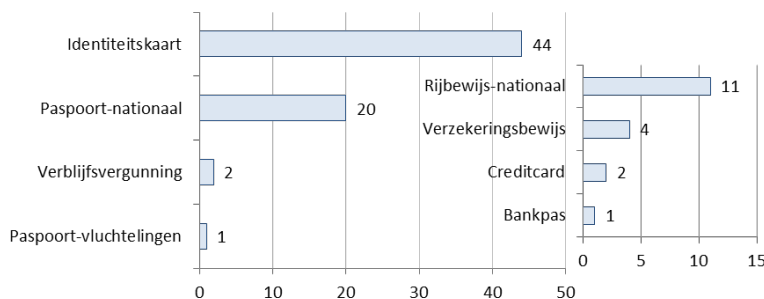

Op de ferry route vanaf Hoek van Holland naar Harwich zijn, evenals voorgaande jaren, de meeste onderkenningen gedaan. Kennelijk lukte het een aantal personen toch in Harwich te geraken, om daar alsnog tegen de lamp te lopen. Twee van de in totaal 57 zaken op deze route betroffen teruggestuurde verdachten (3,5%).

5.3 Documenten

In 2016 werden in het maritieme segment 85 documenten onderkend waarbij sprake was van een vorm van frauduleus gebruik. In 67 gevallen (78,8%) betrof het een reis- of verblijfsdocument. De overige achttien documenten betroffen documenten welke meestal gebruikt worden ter ondersteuning van één of meer gebruikte reis- of verblijfsdocumenten, zoals rijbewijzen, verzekeringsbewijzen, bank- en creditcards. In grafiek 5.3.a zijn de in 2016 onderkende documenten weergegeven.

Grafiek 5.3.a Onderkende documenten naar soort

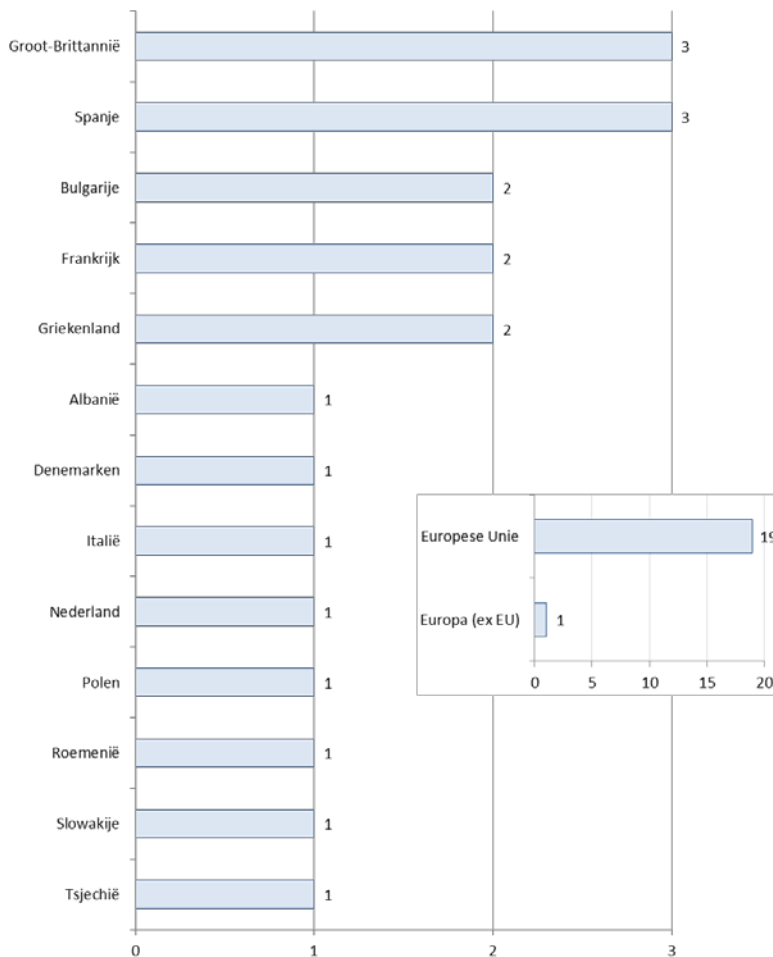

Evenals voorgaande jaren werden er in het maritieme segment meer identiteitskaarten dan paspoorten aangetroffen. Het hoge percentage onderkende identiteitskaarten is te verklaren doordat met identiteitskaarten uit de Europese Unie naar het Verenigd Koninkrijk gereisd mag worden.

5.3.1 Nationale paspoorten

Ook in het maritieme segment lijkt sprake van een bepaalde voorkeur als het gaat om misbruik van bepaalde nationale paspoorten. Het aantreffen van een bepaald document hangt veelal samen met de route en/of nationaliteit van de gebruiker van het document. In grafiek 5.3.1.a zijn de nationaliteiten van de onderkende paspoorten weergegeven.

Grafiek 5.3.1.a Fraude met paspoorten naar nationaliteit

Uit bovenstaande grafiek is af te lezen dat de Europese (EU) paspoorten veruit favoriet zijn; 95% van de paspoorten betrof zo'n document. Van de EU documenten werden de Britse en Spaanse paspoorten het meest onderkend. Aan het merendeel van de paspoorten (65%) werd enige vorm van vervalsing geconstateerd. Vijf paspoorten (25%) werden aangeboden door een lookalike, twee documenten (10%) waren geheel vals.

Het Nederlandse document werd aangetroffen bij een verdachte met de Iraakse nationaliteit op de route Hoek van Holland naar Harwich. Het document bleek authentiek, maar de Irakees gebruikte het als lookalike.

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de aangetroffen paspoorten in het maritieme segment, weer.

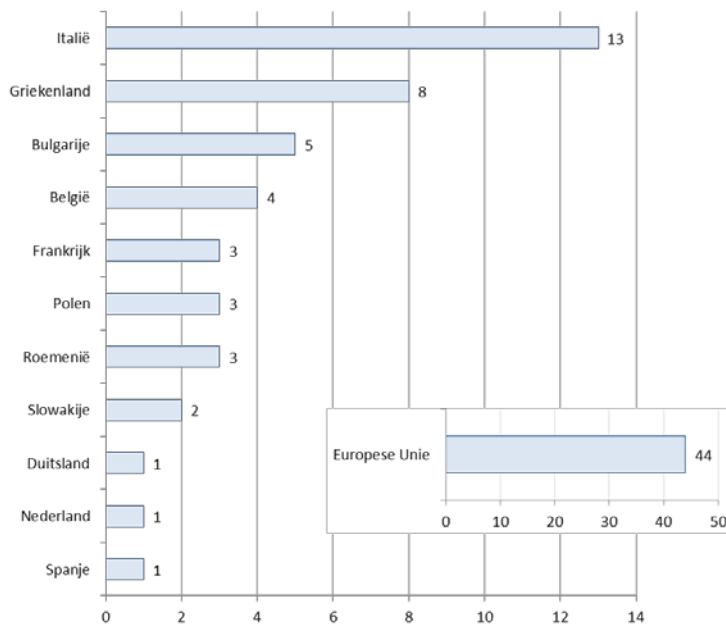
Tabel 5.3.1.a Modus operandi paspoorten

Nationaliteit paspoort	Modus Operandi	Aantal (> 1)
Bulgarije	Foto vervangen	2
Griekenland	Personalia blz vervangen	2
Groot-Brittannië	Geen gelijkenis	2

5.3.2 Identiteitskaarten

In grafiek 5.3.2.a is het overzicht van de misbruikte identiteitskaarten naar nationaliteit van het document weergegeven.

Grafiek 5.3.2.a Fraude met identiteitskaarten naar nationaliteit

Alle onderkende identiteitskaarten waren afkomstig van een land uit de Europese Unie en daarom geldig als grensoverschrijdingsdocument op de maritieme routes naar het Verenigd Koninkrijk. Italiaanse en Griekse identiteitskaarten werden het meest aangetroffen. De Italiaanse documenten voornamelijk bij verdachten met de Albanese (7) en Iraanse (5) nationaliteit, de Griekse vooral bij Albanese (7). Het grootste deel van de onderkende identiteitskaarten was totaal vals (54,5%), gevolgd door de vervalste (27,3%) en authentieke documenten gebruikt door een lookalike (18,2%).

Onderstaande tabel geeft de meest onderkende nationaliteit in combinatie met modus operandi, voor wat betreft de misbruikte identiteitskaarten in het maritieme segment, weer.

Tabel 5.3.2.a Modus operandi identiteitskaarten

Nationaliteit identiteitskaart	Modus Operandi	Aantal (> 2)
Griekenland	Totaal vals	8
Italië	Blanco gestolen	8
Bulgarije	Totaal vals	4
Italië	Totaal vals	4
Polen	Geen gelijkenis	3
Roemenië	Totaal vals	3

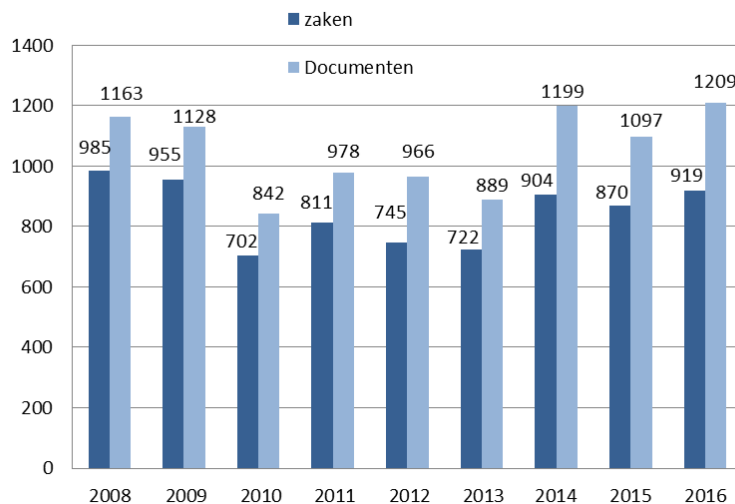
Hoofdstuk 6: Helpdeskfunctie

In dit hoofdstuk wordt de documentfraude behandeld waarbij geen sprake was van grensoverschrijding door een (eventuele) verdachte. Zoals in de inleiding is vermeld, betreffen dit zaken die zijn behandeld door de ID-desken van de Koninklijke Marechaussee. Deze zaken kunnen zijn aangebracht vanuit de Nationale Politie en KMar, maar ook door andere publieke of private organisaties en instellingen. Aangezien de zaaks- en personaliagegevens van de verdachten vaak niet of niet volledig worden vastgelegd, worden de verdachten in dit hoofdstuk niet nader beschreven. Tevens is de aard van de onderliggende fraude veelal niet bekend. Aan de zaken kunnen originele documenten ten grondslag liggen, maar ook documenten in kopievorm. Met “originele” documenten worden in dit hoofdstuk documenten bedoeld die fysiek zijn onderzocht in dezelfde staat als waarin zij werden aangeboden of aangetroffen.

6.1 Aantal zaken en aanbieders

In 2016 werden bij de ID-desken in het land 919 zaken afgehandeld, waarbij aan, in totaal, 1209 documenten fraude werd vastgesteld (grafiek 6.1.a). In 2015 waren dit 870 zaken, met in totaal 1097 documenten. De stijging van het aantal zaken ten opzichte van 2015 bedraagt 5,6%; van het aantal documenten 10,2%. Bij alle ID-desken nam het aantal afgehandelde zaken documentfraude toe. Bij de ID-desk Zwolle (locaties Zwolle en Apeldoorn) van 39 zaken in 2015 naar 49 zaken in 2016 (25,6%), bij de ID-desk Eindhoven van 85 in 2015 naar 96 in 2016 (12,9%) en bij de ID-desk Rotterdam van 110 in 2015 naar 114 in 2016 (3,6%). Het aantal zaken afgedaan bij de ID-desk Schiphol steeg van 636 in 2015 naar 660 in 2016 (3,8%).

Grafiek 6.1.a Documentfraude ID-desken helpdeskfunctie

In tabel 6.1.a zijn de aanbieders van de zaken en documenten van de afgelopen jaren weergegeven. Ook in 2016 werden de meeste zaken aangedragen door de Nationale Politie en Koninklijke Marechaussee. Het aandeel zaken afkomstig van de Nationale Politie daalde in 2016 naar 41,8% van het totaal. Het aandeel zaken afkomstig van de KMar steeg ten opzichte van voorgaand jaar. Opgemerkt moet worden dat de “politie zaken” ook internationale verzoeken betreffen, ofwel

document onderzoeken gedaan door buitenlandse politie instanties welke via het Landelijk Internationale Rechtshulp Centrum bij de ID-desken zijn binnen gekomen.

Tabel 6.1.a Aanbieders zaken

	2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%
Politie	384	41,8	440	50,6
KMar	258	28,1	225	25,9
Financiële instelling	85	9,2	60	6,9
Bedrijf (overig)	39	4,2	27	3,1
Gemeente	23	2,5	15	1,7
Telecom provider	22	2,4	17	2,0
Belastingdienst / Douane	21	2,3	12	1,4
Overheid overig	13	1,4	16	1,8
Anders	74	8,1	58	6,7
Totaal	919		870	

Documenten kunnen als eerder vermeld ook in kopievorm bij de ID-desken worden aangeboden. Omdat niet alle echtheidskenmerken van een origineel document op een kopie zijn te herleiden zijn er, voor wat betreft de aan kopie geconstateerde documentfraude, andere modus operandi van documentfraude gecreëerd. De modus operandi van documentfraude voor originele documenten en kopieën wordt daarom ook apart besproken.

Tabel 6.1.b geeft het verschil weer in aard en omvang van fraude vastgesteld aan de hand van fysieke documenten en kopieën. Bij de aanbieders zien wij ook twee verschillende stromen. Fysieke documenten komen veelal van opsporingsinstanties, kopieën worden veelal via fax of mail aangeboden vanuit de private sector.

Tabel 6.1.b Aanbieders documenten

	Fysieke documenten	Kopie documenten	Totaal documenten
Politie	391	139	530
KMar	287	23	310
Financiële instelling	8	98	106
Bedrijf (overig)	35	11	46
Gemeente	10	13	23
Telecom provider	0	30	30
Belastingdienst / Douane	41	4	45
Overheid overig	1	32	33
Anders	4	82	86
Totaal	777	432	1209

6.2 Documenten

Deze paragraaf zal dieper ingaan op de aard van de documentfraude. Het soort document, de nationaliteit van de documenten en de gebruikte modus operandi komen hierbij aan bod.

6.2.1 Soort documenten

In tabel 6.2.1.a is het soort document waaraan fraude werd geconstateerd weergegeven. Evenals voorgaande jaren is het nationale paspoort het meest misbruikte document. In 2016 bedroeg het aandeel 27,3%, een daling van 2,5% ten opzichte van 2015. Het aandeel identiteitskaarten nam in 2016 met 1,5% af tot 27,0%. Fraude aan bankbiljetten nam met 13,8% toe; fraude aan nationale

rijbewijzen bleef op het niveau van 2015. Voor de weergegeven fraude met bankbiljetten, creditcards en cheques geldt dat er per zaak met meerdere documenten kan zijn gefraudeerd. Oorzaken van de fluctuaties zijn niet te geven. De documenten worden aangebracht door verschillende diensten en instanties en in het merendeel van de gevallen is de achterliggende criminaliteitsvorm niet bij het ECID bekend.

Van de, in totaal, 1209 documenten, waarbij documentfraude werd vastgesteld, zijn er 777 (64,3%) als origineel en 432 (35,7%) in kopievorm onderzocht.

Voor wat betreft de fysieke documenten werd fraude aan bankbiljetten het meest geconstateerd. In 2015 betroffen dit nog de identiteitskaarten. Bij de fraude geconstateerd aan kopieën (of scans) nemen de nationale paspoorten, zoals gebruikelijk de laatste jaren, de eerste plaats in, gevolgd door fraude geconstateerd aan kopieën van identiteitskaarten.

Tabel 6.2.1.a Soort document

Soort document	Fysieke documenten				Kopie documenten				Totaal documenten			
	2016		2015		2016		2015		2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Paspoort-nationaal	123	10,2	118	10,8	207	17,1	189	17,2	330	27,3	307	28,0
Identiteitskaart	185	15,3	201	18,3	141	11,7	100	9,1	326	27,0	301	27,4
Bankbiljet*	219	18,1	174	15,9	-	-	-	-	219	18,1	174	15,9
Rijbewijs-nationaal	156	12,9	144	13,1	35	2,9	30	2,7	191	15,8	174	15,9
Verblijfsvergunning	15	1,2	35	3,2	20	1,7	26	2,4	35	2,9	61	5,6
Rijbewijs-internationaal	25	2,1	14	1,3	1	0,1	2	0,2	26	2,2	16	1,5
Creditcard*	19	1,6	7	0,6	-	-	-	-	19	1,6	7	0,6
Paspoort-vluchtelingen	1	0,1	3	0,3	9	0,7	-	-	10	0,8	3	0,3
Visum	-	-	2	0,2	9	0,7	6	0,5	9	0,7	8	0,7
Identiteitsbewijs	4	0,3	-	-	-	-	-	-	4	0,3	-	-
Cheque*	3	0,2	-	-	-	-	-	-	3	0,2	-	-
Verzekeringsbewijs	3	0,2	-	-	-	-	-	-	3	0,2	-	-
Kentekenbewijs	2	0,2	-	-	-	-	-	-	2	0,2	-	-
Paspoort-vreemdelingen	2	0,2	1	0,1	-	-	-	-	2	0,2	1	0,1
Debitcard	1	0,1	-	-	-	-	-	-	1	0,1	-	-
Paspoort-diplomatiek	-	-	-	-	1	0,1	-	-	1	0,1	-	-
Paspoort-nood	1	0,1	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Paspoort-tijdelijk	1	0,1	1	0,1	-	-	-	-	1	0,1	1	0,1
Vervoersbewijs	1	0,1	-	-	-	-	-	-	1	0,1	-	-
Paspoort-service	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	1	0,1
Zeemansboekje / ID card	-	-	1	0,1	-	-	-	-	-	-	1	0,1
Overige documenten	16	1,3	34	3,1	9	0,7	7	0,6	25	2,1	41	3,7
Totaal	777	64,3	737	67,2	432	35,7	360	32,8	1209		1097	

*kan per zaak meerdere documenten bevatten

6.2.2 Nationaliteit documenten

In deze paragraaf wordt ingegaan op de nationaliteit van het document waarmee de fraude werd gepleegd. In totaal werden, evenals in 2015, documenten van 89 verschillende nationaliteiten aangetroffen. De verschillende valuta en merken creditcards zijn als "nationaliteit" geteld. Tabel 6.2.2.a geeft de meest aangetroffen nationaliteiten weer. Het aandeel fraude met Nederlandse documenten neemt evenals de voorgaande jaren de eerste plaats in, gevolgd door fraude aan Eurobiljetten. Bovengenoemde onderverdeling verandert als de onderkende fraude wordt gesplitst naar fysieke documenten en documenten in kopievorm.

Voor wat betreft de fysieke documenten zijn het voornamelijk de Eurobiljetten waaraan fraude is vastgesteld. Fraude met de Amerikaanse dollar neemt de tweede plaats in. Fraude aan Italiaanse documenten completeert de top drie.

Bij in kopievorm vastgestelde fraude treffen we, evenals in voorgaande jaren, fraude geconstateerd aan een kopie van een Nederlands document prominent op de eerste plaats aan. Fraude geconstateerd aan de hand van een kopie van een Roemeens- en Amerikaans document op respectievelijk plek twee en drie.

Tabel 6.2.2.a Nationaliteit document (>10)

Nationaliteit document	Fysieke documenten				Kopie documenten				Totaal documenten			
	2016		2015		2016		2015		2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Nederland	40	3,3	57	5,2	236	19,5	196	17,9	276	22,8	253	23,1
Euro	153	12,7	116	10,6	-	-	-	-	153	12,7	116	10,6
Roemenië	38	3,1	25	2,3	20	1,7	6	0,5	58	4,8	31	2,8
Italië	43	3,6	50	4,6	12	1,0	6	0,5	55	4,5	56	5,1
Bulgarije	38	3,1	76	6,9	12	1,0	7	0,6	50	4,1	83	7,6
Polen	42	3,5	30	2,7	6	0,5	4	0,4	48	4,0	34	3,1
Griekenland	36	3,0	28	2,6	8	0,7	8	0,7	44	3,6	36	3,3
US Dollar	44	3,6	45	4,1	-	-	-	-	44	3,6	45	4,1
Groot-Brittannië	14	1,2	7	0,6	17	1,4	19	1,7	31	2,6	26	2,4
Irak	24	2,0	5	0,5	2	0,2	-	-	26	2,2	5	0,5
Litouwen	20	1,7	30	2,7	6	0,5	9	0,8	26	2,2	39	3,6
Frankrijk	12	1,0	7	0,6	13	1,1	4	0,4	25	2,1	11	1,0
Verenigde Staten van Amerika	5	0,4	2	0,2	19	1,6	23	2,1	24	2,0	25	2,3
België	17	1,4	34	3,1	5	0,4	15	1,4	22	1,8	49	4,5
Portugal	11	0,9	3	0,3	8	0,7	2	0,2	19	1,6	5	0,5
Slovenië	15	1,2	24	2,2	4	0,3	5	0,5	19	1,6	29	2,6
Spanje	13	1,1	11	1,0	4	0,3	2	0,2	17	1,4	13	1,2
Kroatië	8	0,7	12	1,1	5	0,4	1	0,1	13	1,1	13	1,2
Albanië	11	0,9	8	0,7	1	0,1	-	-	12	1,0	8	0,7
Overige documenten	193	16,0	167	15,2	54	4,5	53	4,8	247	20,4	220	20,1
Totaal	777	64,3	737	67,2	432	35,7	360	32,8	1209		1097	

6.2.3 Modus operandi

De aangetroffen modus operandi van de geconstateerde documentfraude zullen in deze paragraaf op verschillende manieren worden belicht. Het betreft hier zowel de vastgestelde modus operandi bij de kopieën als die bij de fysieke documenten.

In tabel 6.2.3.a is de modus operandi weergegeven van de fraude met documenten welke vanuit de helpdeskfunctie bij de ID-desken zijn aangeboden. Hierbij is tevens onderscheid gemaakt tussen fraude aan fysieke documenten en de fraudevorm geconstateerd aan kopieën of scans van documenten.

Fraude met een vals document werd in 2016 het meest geregistreerd (48,9%). In 45,0% van de gevallen was het document vervalst en in 6,1% was er sprake van fraude met een authentiek document.

Er is voor wat betreft de modus operandi een duidelijk verschil waar te nemen tussen fysieke- en kopie documenten. De modus operandi van de fysieke documenten betreffen voor het overgrote deel valse documenten. Bij de kopieën of scans van documenten zijn dit voornamelijk vervalste documenten. Het grote verschil wordt mede veroorzaakt doordat er bij de kopieën niet alleen sprake kan zijn van een kopie of scan van een fysiek vervalst document maar ook regelmatig fraude wordt

gepleegd door middel van het manipuleren van een kopie van een origineel fysiek document. Beide fraudevormen worden als zijnde “vervalst” geregistreerd.

Tabel 6.2.3.a Modus operandi

Fraude	Modus Operandi	Fysieke documenten				Kopie documenten				Totaal documenten			
		2016		2015		2016		2015		2016		2015	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
VALS	Totaal vals	548	45,3	485	44,2	43	3,6	22	2,0	591	48,9	507	46,2
	Totaal VALS	548	45,3	485	44,2	43	3,6	22	2,0	591	48,9	507	46,2
VERVALST	Gemanipuleerde kopie	-	-	-	-	201	16,6	159	14,5	201	16,6	159	14,5
	Kopie (van) vals of vervalst fysiek document	-	-	-	-	123	10,2	137	12,5	123	10,2	137	12,5
	Variabele gegevens vervalst	36	3,0	50	4,6	9	0,7	3	0,3	45	3,7	53	4,8
	Personalía blz vals	25	2,1	22	2,0	5	0,4	-	-	30	2,5	22	2,0
	Foto vervangen	21	1,7	34	3,1	6	0,5	4	0,4	27	2,2	38	3,5
	Personalía blz vervalst	15	1,2	13	1,2	4	0,3	1	0,1	19	1,6	14	1,3
	Blanco gestolen	14	1,2	27	2,5	-	-	-	-	14	1,2	27	2,5
	Personalía blz vervangen	9	0,7	11	1,0	-	-	-	-	9	0,7	11	1,0
	Valse stempels	4	0,3	6	0,5	2	0,2	9	0,8	6	0,5	15	1,4
	Beschadigd / vernietigd	5	0,4	2	0,2	-	-	-	-	5	0,4	2	0,2
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	4	0,3	-	-	-	-	-	-	4	0,3	-	-
	Visum vervalst	4	0,3	3	0,3	-	-	-	-	4	0,3	3	0,3
	Bladzijde vervangen	3	0,2	2	0,2	-	-	-	-	3	0,2	2	0,2
	Pagina(s) verwijderd	3	0,2	-	-	-	-	-	-	3	0,2	-	-
	Verblijfsvergunning vervalst	3	0,2	-	-	-	-	-	-	3	0,2	-	-
	Personalía blz vals/vervalst (kopie)	-	-	-	-	2	0,2	1	0,1	2	0,2	1	0,1
	Vervalste stempels	2	0,2	-	-	-	-	-	-	2	0,2	-	-
	Visum vals	2	0,2	2	0,2	-	-	-	-	2	0,2	2	0,2
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	1	0,1	2	0,2	-	-	-	-	1	0,1	2	0,2
	Overige vervalsingen	31	2,6	41	3,7	10	0,8	3	0,3	41	3,4	44	4,0
	Totaal VERVALST	182	15,1	215	19,6	362	29,9	317	28,9	544	45,0	532	48,5
GOED	Geen gelijkenis	19	1,6	15	1,4	6	0,5	16	1,5	25	2,1	31	2,8
	Fantasia document	18	1,5	12	1,1	4	0,3	2	0,2	22	1,8	14	1,3
	Gestolen/vermist	6	0,5	2	0,2	11	0,9	1	0,1	17	1,4	3	0,3
	Frauduleus verkregen	4	0,3	8	0,7	6	0,5	2	0,2	10	0,8	10	0,9
	Totaal GOED	47	3,9	37	3,4	27	2,2	21	1,9	74	6,1	58	5,3
Totaal		777	64,3	737	67,2	432	35,7	360	32,8	1209	100,0	1097	100,0

Fraude aan fysieke- of kopieën van nationale paspoorten en identiteitskaarten nemen een prominente plaats in. Tabel 6.2.3.b geeft de modus operandi van deze documenten, zowel fysiek als in kopievorm, weer.

Aan het nationale paspoort werd in 37,3% van de gevallen fraude vastgesteld aan een fysiek document en in 62,7% van de gevallen aan een kopie of scan daarvan. Het grootste deel van de fysieke nationale paspoorten bleek vervalst (30,0% van het totaal, fysiek en kopie). Het meest werd het nationale paspoort voorzien van een valse personaliabladzijde (7,6%) aangetroffen. Op de tweede plaats treffen wij de paspoorten waarvan de personaliapagina is vervalst (4,5%). Ook bij de in kopievorm onderzochte nationale paspoorten staat het vervalste document bovenaan (57,9% van het totaal fysiek en kopie). De meest voorkomende modus operandi bij de in kopievorm onderzochte paspoorten bleek in 2016 de gemanipuleerde kopie (39,7%), gevolgd door fraude geconstateerd aan een kopie van een vals of vervalst fysiek document (13,0%).

Fraude aan identiteitskaarten werd voor 56,7% vastgesteld bij fysieke documenten en voor 43,3% bij kopieën of scans van deze documenten. Bij fraude vastgesteld aan fysieke identiteitskaarten werd het valse document het meest aangetroffen (42,3%). Bij de vervalste identiteitskaarten bleek het meest de variabele gegevens te zijn vervalst (4,3%). Fraude vastgesteld aan de hand van kopieën of scans van identiteitskaarten betreffen voornamelijk vervalste documenten. Kopie (van) vals of vervalst fysiek document werd het meest vastgesteld (18,1% van de fraude gepleegd met identiteitskaarten, fysiek of in kopie). Dit wil overigens niet zeggen dat er fraude met de kopie is

gepleegd. Veelal betreft het hier onderzoek aan de hand van een kopie of scan welke door de klant ter onderzoek bij één van de ID-desken is aangeboden. Op de tweede plaats vinden wij de gemanipuleerde kopieën van de identiteitskaart (13,5%). Bij deze vorm van fraude staat vast dat er in ieder geval getracht is fraude te plegen met een bewerkte kopie van een authentieke identiteitskaart.

Tabel 6.2.3.b Modus operandi paspoorten en identiteitskaarten

Fraude	Modus Operandi	Paspoort-nationaal						Identiteitskaart					
		Fysiek		Kopie		Totaal		Fysiek		Kopie		Totaal	
		Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
VALS	Totaal vals	12	3,6	4	1,2	16	4,8	138	42,3	27	8,3	165	50,6
	Totaal VALS	12	3,6	4	1,2	16	4,8	138	42,3	27	8,3	165	50,6
VERVALST	Gemanipuleerde kopie	-	-	131	39,7	131	39,7	-	-	44	13,5	44	13,5
	Kopie (van) vals of vervalst fysiek document	-	-	43	13,0	43	13,0	-	-	59	18,1	59	18,1
	Variabele gegevens vervalst	5	1,5	1	0,3	6	1,8	14	4,3	1	0,3	15	4,6
	Personalía blz vals	25	7,6	5	1,5	30	9,1	-	-	-	-	-	-
	Foto vervangen	5	1,5	2	0,6	7	2,1	13	4,0	3	0,9	16	4,9
	Personalía blz vervalst	15	4,5	4	1,2	19	5,8	-	-	-	-	-	-
	Blanco gestolen	3	0,9	-	-	3	0,9	8	2,5	-	-	8	2,5
	Personalía blz vervangen	9	2,7	-	-	9	2,7	-	-	-	-	-	-
	Valse stempels	4	1,2	1	0,3	5	1,5	-	-	1	0,3	1	0,3
	Beschadigd / vernietigd	2	0,6	-	-	2	0,6	1	0,3	-	-	1	0,3
	Blanco gestolen, niet gesignaleerd	-	-	-	-	-	-	1	0,3	-	-	1	0,3
	Visum vervalst	4	1,2	-	-	4	1,2	-	-	-	-	-	-
	Bladzijde vervangen	3	0,9	-	-	3	0,9	-	-	-	-	-	-
	Pagina(s) verwijderd	3	0,9	-	-	3	0,9	-	-	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning vervalst	3	0,9	-	-	3	0,9	-	-	-	-	-	-
	Personalía blz vals/vervalst (kopie)	-	-	2	0,6	2	0,6	-	-	-	-	-	-
	Vervalste stempels	2	0,6	-	-	2	0,6	-	-	-	-	-	-
	Visum vals	2	0,6	-	-	2	0,6	-	-	-	-	-	-
	Verblijfsvergunning blanco gestolen	1	0,3	-	-	1	0,3	-	-	-	-	-	-
	Overige vervalsingen	13	3,9	2	0,6	15	4,5	5	1,5	-	-	5	1,5
	Totaal VERVALST	99	30,0	191	57,9	290	87,9	42	12,9	108	33,1	150	46,0
GOED	Geen gelijkenis	7	2,1	3	0,9	10	3,0	4	1,2	3	0,9	7	2,1
	Fantasie document	-	-	1	0,3	1	0,3	1	0,3	-	-	1	0,3
	Gestolen/vermist	4	1,2	4	1,2	8	2,4	-	-	3	0,9	3	0,9
	Frauduleus verkregen	1	0,3	4	1,2	5	1,5	-	-	-	-	-	-
	Totaal GOED	12	3,6	12	3,6	24	7,3	5	1,5	6	1,8	11	3,4
Totaal		123	37,3	207	62,7	330	100,0	185	56,7	141	43,3	326	100,0

Hoofdstuk 7: Nederlandse documenten

In dit hoofdstuk wordt het misbruik met Nederlandse reis- en verblijfsdocumenten, alsmede het Nederlands nationaal rijbewijs belicht. Het betreft hier het misbruik binnen de scope van de Koninklijke Marechaussee (FSD en ID-desken). Naast misbruik met fysieke documenten komt ook misbruik met gekopieerde valse of vervalste documenten of gemanipuleerde kopieën van fysieke documenten aan bod. Tevens wordt ingegaan op fraude met Nederlandse documenten in de ons omringende landen. In dit hoofdstuk worden de volgende onderwerpen beschreven: het aantal zaken, een kort profiel van de verdachten, de reisbeweging van de verdachten, de soorten gebruikte documenten en de modus operandi van de fraude.

7.1 Fraude met Nederlandse documenten binnen het grens domein

In 2016 is er tijdens een grensbewaking of MTV (intra-Schengen) controle aan dertig Nederlandse documenten fraude geconstateerd. Hierbij zijn 27 verdachten aangehouden. Aangezien in enkele gevallen een verdachte in het bezit was van meerdere Nederlandse documenten wijkt het aantal documenten af van het aantal onderkende verdachten. De meeste Nederlandse documenten werden onderkend in het segment lucht.

In tabel 7.1.a is te zien dat het aantal zaken met fysieke Nederlandse documenten met betrekking tot grens gerelateerde documentfraude ten opzichte van 2015 is afgenomen.

Tabel 7.1.a Fraude Nederlandse documenten binnen grens domein

	2016		2015		2014		2013		2012	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Segment lucht	15	50,0	28	70,0	27	79,4	25	78,1	18	58,1
Segment land	13	43,3	9	22,5	6	17,6	6	18,8	12	38,7
Segment maritiem	2	6,7	3	7,5	1	2,9	1	3,1	1	3,2
Totaal	30		40		34		32		31	

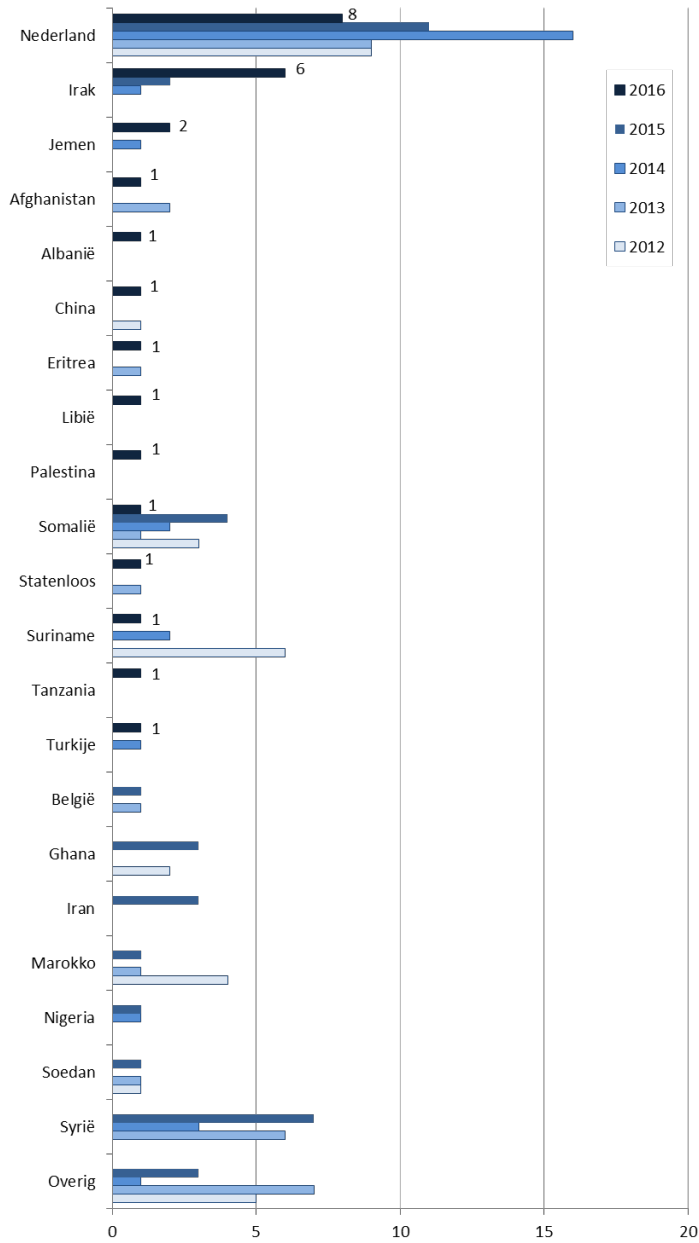
7.1.1 Verdachten

In deze paragraaf worden de in beeld gekomen verdachten beschreven.

In tabel 7.1.1.a. worden de nationaliteiten van de verdachten van fraude met Nederlandse documenten binnen het grens domein weergegeven. Bijna een derde van de verdachten gaf op de Nederlandse nationaliteit te bezitten (29,6%). Dit aandeel is vrijwel gelijk aan dat in 2015 (29,7%). De Nederlandse verdachten zijn vrijwel de enige constante factor in dit overzicht. Alleen Somaliërs komen in alle voorgaande jaren als verdachten voor. Werden er in 2015 nog zeven Syriërs aangehouden met frauduleuze Nederlandse documenten, in 2016 was dat er geen. Er werden in 2016 zes Irakezen, waarvan vijf als lookalike aangehouden.

Van de Nederlandse verdachten reisden er twee met de auto vanuit België naar Nederland. De overige zes reisden per vliegtuig; drie op uitreis naar Istanbul en drie op inreis vanuit respectievelijk Cairo, Dubai en Londen. De Irakezen reisden per auto (1) vanuit Duitsland, per boot (2) naar Harwich en per vliegtuig (3) naar Londen, op inreis vanuit Athene en een onbekende herkomst.

Tabel 7.1.1.a Nationaliteit verdachten

7.1.2 Reisroute

In voorgaande paragraaf is beschreven door wie het Nederlandse document werd misbruikt. In deze paragraaf worden (voor zover bekend) de routes belicht waarop de documenten zijn gebruikt. In tabellen 7.1.2.a en 7.1.2.b zijn de routes weergegeven van de verdachten die de Nederlandse grens met het vliegtuig (15) of met ander vervoer (12) passeerden.

Een derde van de verdachten, reizend per vliegtuig, reisden Nederland in, 53,3% reisden Nederland uit en 6,7% was in transit. Van één, op Schiphol aangetroffen, verdachte kon geen reisroute worden bepaald.

Op de luchthavens werden de meeste Nederlandse documenten aangetroffen bij verdachten inreizend vanuit Griekenland (13,3%) en uitreizend naar het Verenigd Koninkrijk (20%) en Turkije (20%).

Tabel 7.1.2.a Reisroute verdachten segment lucht

		2016		2015		
		Aantal	%	Aantal	%	
Inreis	Griekenland - Nederland	2	13,3	2	7,7	
	Egypte - Nederland	1	6,7	-	-	
	Groot-Brittannië - Nederland	1	6,7	2	7,7	
	Verenigde Arabische Emiraten - Nederland	1	6,7	1	3,8	
	Turkije - Nederland	-	-	4	15,4	
	Kenia - Nederland	-	-	2	7,7	
	Bulgarije - Nederland	-	-	1	3,8	
	Ierland - Nederland	-	-	1	3,8	
	Italië - Nederland	-	-	1	3,8	
	Oostenrijk - Nederland	-	-	1	3,8	
	Spanje - Nederland	-	-	1	3,8	
	Suriname - Nederland	-	-	1	3,8	
	Verenigde Staten van Amerika - Nederland	-	-	1	3,8	
	Uitreis	Nederland - Groot-Brittannië	3	20,0	3	11,5
Nederland - Turkije		3	20,0	-	-	
Nederland - Canada		1	6,7	-	-	
Nederland - Tanzania		1	6,7	-	-	
Nederland - Denemarken		-	-	1	3,8	
Nederland - Marokko		-	-	1	3,8	
Nederland - Portugal		-	-	1	3,8	
Nederland - Tunesië		-	-	1	3,8	
Transit	Kenia - Groot-Brittannië	1	6,7	-	-	
	Onbekend	1	6,7	1	3,8	
Totaal		15		26		

In het segment land en maritiem werden de meeste Nederlandse documenten op de grens Duitsland – Nederland onderkend (50,0%). Het merendeel van de documenten werd aangetroffen bij controles van auto's (66,7%), gevolgd door controles van (internationale) trein (16,7%) en ferry (16,7%).

Tabel 7.1.2.b Reisroute verdachten segment land en maritiem

Land	Auto		2016		2015		
			Aantal	%	Aantal	%	
		Duitsland - Nederland	5	41,7	2	18,2	
		België - Nederland	3	25,0	3	27,3	
	Trein	België - Nederland	1	8,3	-	-	
		Duitsland - Nederland	1	8,3	2	18,2	
	Bus	België - Nederland	-	-	1	9,1	
	Maritiem	Boot	Nederland - Groot-Brittannië	2	16,7	3	27,3
Totaal			12		11		

7.1.3 Documenten

In deze paragraaf wordt ingegaan op de verschillende soorten aangetroffen Nederlandse documenten binnen het grens domein alsmede de modus operandi van de vervalsing hiervan.

In tabel 7.1.3.a is te zien aan welke Nederlandse documenten fraude werd vastgesteld. Als eerder vermeld worden in dit hoofdstuk uitsluitend Nederlandse reis- en verblijfsdocumenten, alsmede het Nederlands nationaal rijbewijs besproken. De meeste fraude werd gepleegd met nationale paspoorten (36,7%) hoewel dit aandeel lager ligt dan voorgaande jaren.

Tabel 7.1.3.a Soort document

	2016		2015		2014		2013		2012	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Paspoort-nationaal	11	36,7	20	50,0	17	50,0	20	62,5	16	51,6
Identiteitskaart	8	26,7	10	25,0	4	11,8	7	21,9	9	29,0
Paspoort-vluchtelingen	4	13,3	2	5,0	3	8,8	2	6,3	2	6,5
Verblijfsvergunning	4	13,3	4	10,0	7	20,6	3	9,4	3	9,7
Rijbewijs-nationaal	3	10,0	4	10,0	2	5,9	-	-	1	3,2
Nood document	-	-	-	-	1	2,9	-	-	-	-
Totaal	30		40		34		32		31	

Er werden in 2016 in totaal elf paspoorten aangetroffen waarmee enige vorm van documentfraude was gepleegd. In 2015 waren dit er twintig, een daling van 45,0%. In 2016 werd, evenals in 2015, in Nederland geen vals Nederlandse paspoort aangetroffen. In vijf gevallen (45,5%) werd fraude gepleegd met een authentiek document. In alle gevallen betrof het fraude gepleegd door een lookalike. Het percentage fraude door lookalikes ligt rond het niveau van voorgaand jaar. Zes Nederlandse paspoorten waren vervalst. Twee documenten waren beschadigd doordat er een visum van één van de bladzijden verwijderd was. Van de twee documenten, geclassificeerd als zijnde overige (niet gespecificeerde) vervalsing, werd in één document gradeerde stempels aangetroffen en bleek in het andere document een visum en stempels te zijn aangebracht welke afkomstig waren uit een ander document. In twee Nederlandse paspoorten werden vervalste stempels aangetroffen. Voor omschreven methodieken kunnen worden gebruikt om een reishistorie aan het zicht te onttrekken danwel te simuleren.

In 2016 werden er acht Nederlandse identiteitskaarten onderkend waarmee enige vorm van documentfraude was gepleegd. In 2015 waren dit er tien, een daling van 20,0%. In zeven gevallen was er sprake van gebruik van de identiteitskaart door een lookalike en was het document authentiek. Eén identiteitskaart, waarmee fraude werd gepleegd, bleek vals. Er was echter geen sprake van een professioneel falsificaat, waarbij ook meerdere veiligheidskenmerken zijn nagebootst.

In tabel 7.1.3.b is de modus operandi van de Nederlandse documenten nader uiteengezet.

Tabel 7.1.3.b Modus operandi Nederlandse documenten

Fraude	Modus Operandi	Paspoort-nationaal				Identiteitskaart				Pp-vluchtelingen				Verblijfsvergunning				Rijbewijs-nationaal			
		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
VALS	Totaal vals	-	-	-	-	1	12,5	4	40,0	-	-	-	-	2	50,0	1	25,0	1	33,3	2	50,0
	Totaal VALS	-	-	-	-	1	12,5	4	40,0	-	-	-	-	2	50,0	1	25,0	1	33,3	2	50,0
VERVALST	Variabele gegevens vervalst	-	-	2	10,0	-	-	-	-	1	25,0	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-	-
	Foto vervangen	-	-	1	5,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Personalìa blz vervalst	-	-	2	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Beschadigd / vernietigd	2	18,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pagina(s) verwijderd	-	-	-	-	-	-	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Vervalste stempels	2	18,2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Overige vervalsingen	2	18,2	5	25,0	-	-	-	-	-	1	50,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Totaal VERVALST	6	54,5	10	50,0	-	-	-	-	2	50,0	1	50,0	1	25,0	-	-	-	-	-	-
GOED	Geen gelijkenis	5	45,5	10	50,0	7	87,5	5	50,0	2	50,0	-	-	1	25,0	2	50,0	2	66,7	2	50,0
	Gestolen/vermist	-	-	-	-	-	-	1	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frauduleus verkregen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	50,0	-	-	1	25,0	-	-	-	-	-
	Totaal GOED	5	45,5	10	50,0	7	87,5	6	60,0	2	50,0	1	50,0	1	25,0	3	75,0	2	66,7	2	50,0
Totaal		11	100	20	100	8	100	10	100	4	100	2	100	4	100	4	100	3	100	4	100

7.2 Fraude met Nederlandse documenten vanuit de helpdeskfunctie

In deze paragraaf wordt fraude aan Nederlandse documenten behandeld waarbij geen sprake was van grensoverschrijding door een (eventuele) verdachte. Dit betreffen zaken, afgehandeld door de ID-desken van de Koninklijke Marechaussee en aangebracht vanuit zowel de KMar en Nationale Politie als andere publieke of private organisaties en instellingen. Aan deze zaken kunnen originele, fysieke Nederlandse documenten ten grondslag liggen, maar ook documenten in kopievorm. Aangezien in deze zaken de zaaks- en personaliagegevens van de verdachten vaak niet of niet volledig worden vastgelegd, worden de verdachten in deze paragraaf niet nader beschreven.

Ook in deze paragraaf wordt uitsluitend ingegaan op het geconstateerde misbruik met Nederlandse reis- en verblijfsdocumenten, alsmede het Nederlands nationaal rijbewijs. Fraude aan (overige) documenten, als bijvoorbeeld het kenteken- of verzekeringsbewijs, worden buiten beschouwing gelaten.

Er werden in 2016 aan 270 Nederlandse documenten fraude vastgesteld. Dit betroffen 38 fysieke documenten (14,1%) en 232 kopieën of scans van Nederlandse documenten (85,9%). In tabel 7.2.a is het soort Nederlands document waaraan een onregelmatigheid is geconstateerd, weergegeven.

Tabel 7.2.a Fraude Nederlandse documenten vanuit de helpdeskfunctie

Soort document	Fysieke documenten				Kopie documenten				Totaal documenten			
	2016		2015		2016		2015		2016		2015	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Paspoort-nationaal	9	3,3	10	4,2	119	44,1	98	41,5	128	47,4	108	45,8
Identiteitskaart	15	5,6	17	7,2	68	25,2	58	24,6	83	30,7	75	31,8
Rijbewijs-nationaal	8	3,0	10	4,2	16	5,9	12	5,1	24	8,9	22	9,3
Verblijfsvergunning	3	1,1	6	2,5	18	6,7	19	8,1	21	7,8	25	10,6
Paspoort-vluchtelingen	1	0,4	2	0,8	9	3,3	-	-	10	3,7	2	0,8
Paspoort-vreemdelingen	2	0,7	-	-	-	-	-	-	2	0,7	-	-
Visum	-	-	-	-	2	0,7	4	1,7	2	0,7	4	1,7
Totaal	38	14,1	45	19,1	232	85,9	191	80,9	270	100,0	236	100,0

7.2.1 Fysieke documenten

Fraude aan de Nederlandse identiteitskaart werd het meest vastgesteld. Van de vijftien documenten werden er negen totaal vals bevonden, vijf identiteitskaarten waren vervalst. In één zaak werd fraude met een authentieke identiteitskaart door een lookalike geregistreerd. Fraude met het Nederlandse paspoort werd in negen zaken onderkend. Zeven van deze documenten waren vervalst echter de modus operandi was divers. In twee gevallen was er sprake van fraude met een authentiek document.

In tabel 7.2.1.a is de modus operandi uiteengezet van de fraude vastgesteld aan de vier meest aangetroffen Nederlandse documenten, afkomstig vanuit de zogenaamde helpdeskfunctie.

Tabel 7.2.1.a Modus operandi Nederlandse fysieke documenten

Fraude	Modus Operandi	Paspoort-nationaal				Identiteitskaart				Rijbewijs-nationaal				Verblijfsvergunning			
		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
VALS	Totaal vals	-	-	-	-	9	60,0	14	82,4	6	75,0	6	60,0	-	-	-	-
	Totaal VALS	-	-	-	-	9	60,0	14	82,4	6	75,0	6	60,0	-	-	-	-
VERVALST	Variabele gegevens vervalst	-	-	-	-	1	6,7	-	-	-	-	1	10,0	-	-	-	-
	Personalía blz vals	-	-	2	20,0	-	-	-	-	-	-	1	10,0	-	-	-	-
	Foto vervangen	-	-	-	-	2	13,3	1	5,9	-	-	1	10,0	-	-	1	16,7
	Personalía blz vervalst	1	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Personalía blz vervangen	1	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Beschadigd / vernietigd	1	11,1	-	-	-	-	1	5,9	-	-	-	-	-	-	-	-
	Pagina(s) verwijderd	1	11,1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Overige vervalsingen	3	33,3	7	70,0	2	13,3	-	-	-	-	1	10,0	-	-	-	-
	Totaal VERVALST	7	77,8	9	90,0	5	33,3	2	11,8	-	-	4	40,0	-	-	-	-
GOED	Geen gelijkenis	1	11,1	-	-	1	6,7	1	5,9	2	25,0	-	-	3	100	4	66,7
	Gestolen/vermist	1	11,1	1	10,0	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Frauduleus verkregen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	16,7
	Totaal GOED	2	22,2	1	10,0	1	6,7	1	5,9	2	25,0	-	-	3	100	5	83,3
Totaal		9	100	10	100	15	100	17	100	8	100	10	100	3	100	6	100

7.2.2 Documenten in kopievorm

De paragraaf wordt afgesloten met een beschrijving van de fraude vastgesteld aan de hand van kopieën of scans van Nederlandse documenten. Het onderkennen van fraude aan zo'n kopie of scan betekent niet dat de fraude met het kopie of document is gepleegd. In een aantal gevallen werd fraude met het fysieke document gepleegd, maar werd de aard van de fraude, de vervalsing, vastgesteld aan de hand van een kopie of scan van dit document. In 2016 werden aan de hand van 232 kopieën of scans documentfraude vastgesteld. Dat waren er 191 in 2015, een toename van 21,5%.

Fraude werd het meest vastgesteld aan de hand van kopieën of scans van nationale paspoorten. Bij 119 van deze kopieën werd enige vorm van documentfraude vastgesteld. Van 85 van deze gevallen (71,4%) kon worden vastgesteld dat het een gemanipuleerde kopie van een authentiek document betrof. In zeventien gevallen (14,3%) betroffen het kopieën of scans van valse- of vervalste fysieke documenten. Bij de gemanipuleerde kopieën werd de fraude gepleegd met het kopie, in de overige gevallen werd de fraude met een vervalst fysiek document gepleegd, maar de vervalsing aan de hand van een kopie of scan vastgesteld.

Er werd in 2016 aan de hand van 68 kopieën of scans van identiteitskaarten enige vorm van documentfraude vastgesteld. Bij 55,9% van deze kopieën was sprake van een gemanipuleerde kopie, bij 35,3% betrof het een kopie van een vals of vervalst fysiek document.

In tabel 7.2.2.a is de modus operandi uiteengezet van de fraude vastgesteld aan de vier meest aangetroffen Nederlandse documenten in kopievorm welke bij één van de ID-desken zijn onderkend vanuit de helpdeskfunctie.

Tabel 7.2.2.a Modus operandi Nederlandse documenten in kopievorm

Fraude	Modus Operandi	Paspoort-nationaal				Identiteitskaart				Rijbewijs-nationaal				Verblijfsvergunning			
		2016		2015		2016		2015		2016		2015		2016		2015	
		N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%	N	%
VALS	Totaal vals	-	-	2	2,0	4	5,9	9	15,5	1	6,3	1	8,3	7	38,9	1	5,3
	Totaal VALS	-	-	2	2,0	4	5,9	9	15,5	1	6,3	1	8,3	7	38,9	1	5,3
VERVALST	Gemanipuleerde kopie	85	71,4	61	62,2	38	55,9	19	32,8	10	62,5	6	50,0	9	50,0	14	73,7
	Kopie (van) vals of vervalst fysiek document	17	14,3	34	34,7	24	35,3	28	48,3	2	12,5	3	25,0	1	5,6	2	10,5
	Variabele gegevens vervalst	1	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Personalía biz vals	4	3,4	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Personalía biz vervalst	1	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Personalía biz vals/vervalst (kopie)	1	0,8	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Overige vervalsingen	1	0,8	-	-	-	-	1	1,7	-	-	1	8,3	-	-	-	-
	Totaal VERVALST	110	92,4	95	96,9	62	91,2	48	82,8	12	75,0	10	83,3	10	55,6	16	84,2
GOED	Geen gelijkenis	3	2,5	-	-	1	1,5	-	-	-	-	1	8,3	-	-	2	10,5
	Gestolen/vermist	4	3,4	-	-	1	1,5	1	1,7	2	12,5	-	-	-	-	-	-
	Frauduleus verkregen	2	1,7	1	1,0	-	-	-	-	1	6,3	-	-	1	5,6	-	-
	Totaal GOED	9	7,6	1	1,0	2	2,9	1	1,7	3	18,8	1	8,3	1	5,6	2	10,5
Totaal		119	100	98	100	68	100	58	100	16	100	12	100	18	100	19	100

7.3 Fraude met Nederlandse documenten in ons omringende landen

In deze paragraaf wordt ingegaan op zaken van documentfraude welke afkomstig zijn uit het databestand dat is samengesteld door- en voor het European Document Fraud Analysis Network van Frontex over de jaren 2012 tot en met 2016. In deze database worden uitsluitend zaken opgenomen van documentfraude onderkend aan de EU buitengrens en zaken onderkend aan de EU binnengrens indien dit een lucht-of maritieme verbinding betreft (inclusief de treinverbinding van het vasteland naar het Verenigd Koninkrijk).

Om het één en ander voor deze rapportage beheersbaar te houden zijn onze buurlanden België, Duitsland en het Verenigd Koninkrijk er uitgelicht; landen waarmee wij naast luchtverbindingen ook directe verbindingen hebben over land en zee. De Belgische en Duitse data bevatten gegevens verzameld op in- en uitreis. De Britse gegevens, bij gebrek aan een fysieke uitreiscontrole aldaar, slechts gegevens van inreis. De in dit overzicht voorkomende Nederlandse informatie wijkt af van de overige in dit document beschreven documentfraude met Nederlandse documenten, omdat voor de Frontex database, als vermeld, andere criteria worden gehanteerd.

7.3.1 Aantal zaken en soort document

In tabel 7.3.1.a en 7.3.1.b is het aantal zaken en soorten Nederlandse documenten alsmede de fraude gepleegd met deze documenten weergegeven. In 2016 werden er in onze regio 102 Nederlandse documenten aangetroffen. Dit betreft een daling van 25,0% ten opzichte van 2015 toen er nog 136 werden aangetroffen. Evenals voorgaande jaren werd fraude met Nederlandse paspoorten (56) en identiteitskaarten (32) het meest geconstateerd. Er werden in 2016 echter zowel

minder paspoorten (-22,2%) als identiteitskaarten (-34,7%) en verblijfsvergunningen (-30,0%) aangetroffen. Het aantal onderkende visa steeg van vijf in 2015 naar zeven in 2016. In België (-65,9%), Duitsland (-14,3%) en Nederland (-26,5%) nam het aantal onderkenningen van Nederlandse documenten af. Alleen in het Verenigd Koninkrijk nam het aantal onderkenningen van Nederlandse documenten toe (8,5%).

Tabel 7.3.1.a Aantal zaken en soort document in de regio

	Paspoort (alle typen)	NL paspoort	ID kaarten	NL ID kaarten	Verblijfsvergunning	NL verblijfsvergunning	Visa	NL Visa	Totaal documenten	Totaal NL documenten
België totaal	3.464	91	2.169	51	839	12	302	1	6.774	155
2012	749	17	450	16	215	1	90		1.504	34
2013	691	23	377	10	141	2	60		1.269	35
2014	737	18	418	10	224	3	32		1.411	31
2015	835	26	632	10	183	4	77	1	1.727	41
2016	452	7	292	5	76	2	43	0	863	14
Duitsland totaal	5.334	72	2.873	20	1.328	10	662	9	10.197	111
2012	1.520	25	708	9	320	4	233	6	2.781	44
2013	1.173	16	530	4	244	1	135	2	2.082	23
2014	764	13	502	3	211	1	75	1	1.552	18
2015	911	11	569	2	265	1	88	0	1.833	14
2016	966	7	564	2	288	3	131	0	1.949	12
Verenigd Koninkrijk totaal	5.578	119	5.030	109	21	1	0	0	10.629	229
2012	954	25	796	19	0				1.750	44
2013	1.075	22	914	17	5				1.994	39
2014	1.082	26	995	22	5				2.082	48
2015	1.259	17	1.240	30	1				2.500	47
2016	1.208	29	1.085	21	10	1			2.303	51
Nederland totaal	2.612	80	1.223	23	361	14	190	19	4.386	136
2012	503	11	162	5	71	1	47	5	783	22
2013	550	18	171	3	84	2	41	0	846	23
2014	585	20	326	4	61	5	29	3	1.001	32
2015	513	18	340	7	70	5	30	4	953	34
2016	461	13	224	4	75	1	43	7	803	25
Regio (B, DLD, VK, NLD)	16.988	362	11.295	203	2.549	37	1.154	29	31.986	631
2012	3.726	78	2.116	49	606	6	370	11	6.818	144
2013	3.489	79	1.992	34	474	5	236	2	6.191	120
2014	3.168	77	2.241	39	501	9	136	4	6.046	129
2015	3.518	72	2.781	49	519	10	195	5	7.013	136
2016	3.087	56	2.165	32	449	7	217	7	5.918	102

Tabel 7.3.1.b geeft de verhouding fraude gepleegd met Nederlandse documenten ten opzichte van de overige aangetroffen documenten weer. Het aandeel fraude gepleegd met Nederlandse documenten neemt in de regio af van 1,9% in 2015 tot 1,7% in 2016. In België, Duitsland en Nederland nam het percentage fraude met Nederlandse documenten af ten opzichte van de documenten van overige nationaliteiten. In het Verenigd Koninkrijk nam dit aandeel toe.

In de regio daalt het percentage fraude met Nederlandse paspoorten van 2,0% naar 1,8%, met Nederlandse identiteitskaarten van 1,8% naar 1,5% en met Nederlandse verblijfsvergunningen van 1,9% naar 1,6%. Fraude met Nederlandse visa steeg in de regio van 2,6% naar 3,2%.

Tabel 7.3.1.b Fraude per soort document in regio

	Fraude NL document	Fraude NL paspoort	Fraude NL ID kaart	Fraude NL verbl. verg.	Fraude NL visa
België totaal	2,3	2,6	2,4	1,4	0,3
2012	2,3	2,3	3,6	0,5	0,0
2013	2,8	3,3	2,7	1,4	0,0
2014	2,2	2,4	2,4	1,3	0,0
2015	2,4	3,1	1,6	2,2	1,3
2016	1,6	1,5	1,7	2,6	0,0
Duitsland totaal	1,1	1,3	0,7	0,8	1,4
2012	1,6	1,6	1,3	1,3	2,6
2013	1,1	1,4	0,8	0,4	1,5
2014	1,2	1,7	0,6	0,5	1,3
2015	0,8	1,2	0,4	0,4	0,0
2016	0,6	0,7	0,4	1,0	0,0
Verenigd Koninkrijk totaal	2,2	2,1	2,2	4,8	0,0
2012	2,5	2,6	2,4	0,0	0,0
2013	2,0	2,0	1,9	0,0	0,0
2014	2,3	2,4	2,2	0,0	0,0
2015	1,9	1,4	2,4	0,0	0,0
2016	2,2	2,4	1,9	10,0	0,0
Nederland totaal	3,1	3,1	1,9	3,9	10,0
2012	2,8	2,2	3,1	1,4	10,6
2013	2,7	3,3	1,8	2,4	0,0
2014	3,2	3,4	1,2	8,2	10,3
2015	3,6	3,5	2,1	7,1	13,3
2016	3,1	2,8	1,8	1,3	16,3
Regio (B, DLD, VK, NLD)	2,0	2,1	1,8	1,5	2,5
2012	2,1	2,1	2,3	1,0	3,0
2013	1,9	2,3	1,7	1,1	0,8
2014	2,1	2,4	1,7	1,8	2,9
2015	1,9	2,0	1,8	1,9	2,6
2016	1,7	1,8	1,5	1,6	3,2

7.3.2 Reisroute

In de tabellen 7.3.2.a en 7.3.2.b zijn de routes weergegeven waarop respectievelijk de Nederlandse paspoorten en identiteitskaarten werden aangetroffen.

Over de periode 2012 – 2016 werden, in de regio, veruit de meeste Nederlandse paspoorten aangetroffen op routes tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk (27,6%). Op deze route werden 54,0% van de onderkenningen gedaan in het maritieme segment, 36,0% onderkenningen vonden plaats op treinverbindingen en 10,0% op routes via het luchtruim. Verdachten op de route tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk welke Nederlandse paspoorten misbruikten gaven het vaakst op de Soedanese (14%), Ghanese (8%), Iraakse (8%) en Nigeriaanse (7%) nationaliteit te bezitten.

Op de route van Griekenland naar Duitsland werden 7,2% van de Nederlandse paspoorten aangetroffen, allen op routes via het luchtruim. De meeste onderkenningen werden gedaan op routes beginnend in Frankrijk (27,6%), gevolgd door België (14,1%), Griekenland (11,6%) en Duitsland (8,8%). Nederlandse paspoorten werden in 8,6% van de zaken onderkend op routes beginnend in Nederland. Voor wat betreft de bestemming werden de meeste onderkenningen gedaan op routes met een bestemming binnen het Verenigd Koninkrijk (46,7%), gevolgd door Nederland (13,0%), Duitsland (12,2%) en Canada (9,7%).

Tabel 7.3.2.a Route verdachten Nederlandse paspoorten

Route	NL Paspoorten 2012 - 2016 >4	
	Aantal	%
Frankrijk - Groot-Brittannië	100	27,6
Griekenland - Duitsland	26	7,2
België - Groot-Brittannië	23	6,4
België - Canada	19	5,2
Duitsland - Canada	14	3,9
Nederland - Groot-Brittannië	13	3,6
Turkije - Duitsland	13	3,6
Duitsland - Groot-Brittannië	11	3,0
Griekenland - België	10	2,8
Turkije - Nederland	9	2,5
Turkije - België	6	1,7
Marokko - Nederland	5	1,4
Spanje - Groot-Brittannië	5	1,4
Griekenland - Nederland	5	1,4
Overige routes	103	28,5
Totaal	362	100,0

De meeste Nederlandse identiteitskaarten werden, net als de paspoorten, aangetroffen op routes tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk (44,3%). Een en ander is weergegeven in tabel 7.3.2.b. Meer dan de helft van de onderkenningen op routes vanuit Frankrijk naar het Verenigd Koninkrijk vond plaats in het maritieme segment (54,4%). Slechts 5,6% vond plaats via het luchtruim; de overige 40% op de treinverbinding tussen die landen. Verdachten met de Somalische (27,8%), Ghanese (8,9%) en Syrische (8,9%) nationaliteit werden op deze route het meest aangehouden.

Nederlandse identiteitskaarten werden met name onderkend op routes beginnend in Frankrijk (44,3%), België (15,8%) en Griekenland (13,8%). Slechts 8,9% van de Nederlandse identiteitskaarten werden onderkend op routes beginnend in Nederland. Voor wat betreft de bestemming werden de meeste onderkenningen gedaan op routes met een bestemming in het Verenigd Koninkrijk (70,0%), België (9,4%) en Ierland (6,4%). Slechts 5,4% van de onderkenningen werden gedaan op een route met een bestemming binnen Nederland.

Tabel 7.3.2.b Route verdachten Nederlandse identiteitskaarten

Route	NL ID kaarten 2012 - 2016 >2	
	Aantal	%
Frankrijk - Groot-Brittannië	90	44,3
Griekenland - België	15	7,4
Nederland - Groot-Brittannië	15	7,4
België - Groot-Brittannië	13	6,4
Duitsland - Groot-Brittannië	12	5,9
België - Ierland	12	5,9
Griekenland - Duitsland	10	4,9
België - Canada	4	2,0
Zweden - Groot-Brittannië	3	1,5
Suriname - Nederland	3	1,5
Turkije - België	3	1,5
Ierland - Groot-Brittannië	3	1,5
Griekenland - Nederland	3	1,5
Overige routes	17	8,4
Totaal	203	100,0

7.3.3 Verdachten

In tabel 7.3.3.a is de nationaliteit van de, in de regio, aangehouden verdachten welke, in de periode 2012 – 2016, het Nederlandse paspoort misbruikten weergegeven.

Van de verdachten die het Nederlandse paspoort misbruikten, gaven de meesten op de Somalische nationaliteit te bezitten (13,8%), gevolgd door verdachten met de Nederlandse nationaliteit (12,7%). Verdachten met de Somalische nationaliteit hebben kennelijk voorkeur te reizen op een Nederlands paspoort gezien ze bij de overige paspoorten slechts 3,0% van de verdachten vertegenwoordigen. Opvallend is dat slechts zes Somaliërs (12,0%) in Nederland werden onderkend. De meesten werden onderkend in België (40,0%) en het Verenigd Koninkrijk (36,0%). Somaliërs werden het meest aangehouden op routes vanuit Duitsland naar het Verenigd Koninkrijk (14,0%), van Frankrijk naar het Verenigd Koninkrijk (12,0%) en van België naar het Verenigd Koninkrijk (12,0%).

De onderkenningen van verdachten met de Nederlandse nationaliteiten betreffen voornamelijk onderkenningen gedaan in Nederland (87,0%). Er is niet onderzocht wat hieraan ten grondslag ligt maar mogelijk wordt dit mede veroorzaakt door de registratie en strafbaarstelling van de onderkende vervalsingen. In 60,9% van de geconstateerde fraude aan het Nederlands paspoort bij Nederlandse verdachten werd de modus operandi omschreven als “overig”. Veelal betreffen het mutilaties van documenten hetgeen in Nederland strafbaar is. Mogelijk dat deze vorm in andere landen niet strafbaar is of hiertegen niet wordt opgetreden.

Opvallend is dat de top vijf, waar ook Iraniërs, Syriërs en Irakezen deel van uitmaken, meer dan de helft van de aangetroffen Nederlandse paspoorten gebruikten (54,1%).

Tabel 7.3.3.a Nationaliteit verdachten Nederlandse paspoorten

Nationaliteit gebruiker	NL Paspoorten 2012 - 2016 >5	
	Aantal	%
Somalië	50	13,8
Nederland	46	12,7
Iran	41	11,3
Syrië	34	9,4
Irak	25	6,9
Soedan	20	5,5
Afghanistan	17	4,7
Nigeria	16	4,4
Ghana	12	3,3
Congo DRC)	9	2,5
Koeweit	7	1,9
Turkije	7	1,9
Suriname	6	1,7
Overig	72	19,9
Totaal	362	100,0

In tabel 7.3.3.b is de nationaliteit van de, in de regio, aangehouden verdachten welke, in de periode 2012 – 2016, de Nederlandse identiteitskaart misbruikten weergegeven.

Ook bij de gebruikers van de Nederlandse identiteitskaart, werden Somalische verdachten het meest onderkend (24,1%). Kennelijk is de Nederlandse identiteitskaart favoriet bij Somaliërs want van de overige in de regio aangetroffen identiteitskaarten werd slechts 0,6% door Somaliërs gebruikt. Ook bij de Somaliërs die Nederlandse identiteitskaarten misbruikten valt op dat dit vooral werd geconstateerd op routes buiten Nederland en dat slechts drie onderkenningen (6,1%) in Nederland plaatsvonden. De meesten (67,3%) werden onderkend door de Britten op routes vanuit met name Frankrijk en Duitsland.

Op de tweede plaats staan verdachten met de Syrische nationaliteit (12,8%). Syriërs werden het meest aangetroffen op routes vanuit Frankrijk naar het Verenigd Koninkrijk (30,8%) en op routes vanuit Griekenland naar België (26,9%).

Tabel 7.3.3.b Nationaliteit verdachten Nederlandse identiteitskaarten

Nationaliteit gebruiker	NL ID kaarten 2012 - 2016 >3	
	Aantal	%
Somalië	49	24,1
Syrië	26	12,8
Afghanistan	21	10,3
Irak	14	6,9
Nigeria	12	5,9
Ghana	10	4,9
Congo DRC)	9	4,4
Koeweit	5	2,5
Sierra Leone	5	2,5
Soedan	5	2,5
Angola	4	2,0
Iran	4	2,0
Overig	39	19,2
Totaal	203	100,0

7.3.4 Modus operandi

In de tabellen 7.3.4.a en 7.3.4.b staat de modus operandi van respectievelijk de misbruikte Nederlandse paspoorten en identiteitskaarten weergegeven.

Opvallend is het hoge percentage paspoorten welke misbruikt werden door een lookalike ofwel geen gelijkenis (71,5%). Dit is opvallend omdat het aandeel lookalike fraude in de regio met alle overige nationaliteiten paspoorten op 22,7% ligt. Van lookalikes die binnen of naar bestemmingen in de EU reizen is bekend dat zij een voorkeur hebben voor het gebruiken van EU paspoorten, maar ook bij de EU paspoorten ligt het percentage lookalikes lager (32,5%) dan bij het gebruik van Nederlandse paspoorten.

Opmerkelijk is dat er vanaf 2012 slechts vier valse Nederlandse paspoorten zijn aangetroffen. Van alle EU landen is Nederland, na Letland (2), het land waarvan de minste valse paspoorten zijn aangetroffen. De top drie van EU landen waarvan de meeste totaal valse paspoorten zijn aangetroffen zijn Italië (401), Griekenland (118) en Spanje (92).

Tabel 7.3.4.a Modus operandi Nederlandse paspoorten

Modus Operandi	NL Paspoorten 2012 - 2016	
	Aantal	%
Geen gelijkenis	259	71,5
Valse / vervalste personalia pagina	25	6,9
Foto vervangen	14	3,9
Frauduleus verkregen	14	3,9
Pagina vervangen	6	1,7
Totaal vals	4	1,1
Overige vervalsingen	40	11,0
Totaal	362	100,0

Ook bij documentfraude gepleegd met Nederlandse identiteitskaarten valt het lage percentage vervalste of valse documenten op. Het merendeel werd gebruikt door lookalikes (80,3%). Dit is een opvallend hoog percentage omdat het aandeel lookalike fraude geconstateerd bij de overige nationaliteiten identiteitskaarten 23,9% bedraagt.

Tabel 7.3.4.b Modus operandi Nederlandse identiteitskaarten

Modus Operandi	NL ID kaarten 2012 - 2016	
	Aantal	%
Geen gelijkenis	163	80,3
Totaal vals	35	17,2
Frauduleus verkregen	2	1,0
Overige vervalsingen	3	1,5
Totaal	203	100,0

Zoals in deze paragraaf is beschreven ligt het percentage lookalike fraude gepleegd met het Nederlandse paspoort en de Nederlandse identiteitskaart significant hoger dan met documenten van een andere nationaliteit. Dit zal deels te maken hebben met de kwaliteit van beide documenten. Het is moeilijk te vervalsen of te reproduceren (vals). Het staat vast dat in ieder geval 74,7% van de Nederlandse documenten na te zijn misbruikt nog in authentieke staat verkeerd en weer zou kunnen worden hergebruikt, eventueel door de houder van het document.

Hoofdstuk 8: Samenvatting

Dit hoofdstuk geeft een samenvatting van de voorgaande hoofdstukken, met uitzondering van hoofdstuk 1.

Hoofdstuk 2 behandelt de grens gerelateerde documentfraude op nationaal niveau. In 2016 werden 883 zaken geregistreerd, dit betreft een daling van 10,7% ten opzichte van 2015. Het aantal afgehandelde zaken in het maritieme segment daalde met 36,5%, op de luchthavens met 17,6%. Zaken in het segment land stegen daarentegen met 32,6%. Het aantal zaken onderkend binnen de grensbewaking nam met 15,1% af, het aantal zaken binnen het MTV daalde met 1,6%. Ondanks dat er, in absolute aantallen, een daling zichtbaar is ten opzichte van voorgaand jaar, waren verdachten welke opgaven de Albanese nationaliteit te bezitten in 2016 het sterkst vertegenwoordigd. Het aantal Syrische verdachten, in 2015 nog de meest aangetroffen nationaliteit, nam in 2016 met 73,6% af. De gemiddelde leeftijd van de verdachten bedroeg 30,4 jaar. Mannelijke verdachten bleken, net als in voorgaande jaren, oververtegenwoordigd (80,1%). Er werd fraude aan 1256 documenten vastgesteld, een daling van 13,1% ten opzichte van 2015. Het aantal frauduleuze reis- en verblijfsdocumenten daalde het sterkst (14,0%). Het aantal frauduleuze overige documenten nam met 10,4% af. Paspoorten werden het meest onderkend, gevolgd door identiteitskaarten en verblijfsvergunningen. Bij de overige documenten werd het nationale rijbewijs het meest aangetroffen. Reis- en verblijfsdocumenten werden het meest vervalst aangetroffen. Dit aandeel steeg ten opzichte van voorgaand jaar. Het aandeel fraude met een goed (authentiek) reis- of verblijfsdocument daalde en het aandeel valse reis- en verblijfsdocumenten bleef vrijwel gelijk. In het algemeen werden het meest Italiaanse, Britse en Griekse documenten aangetroffen. Het aantal Italiaanse en Griekse documenten nam af, het aantal Britse documenten steeg. Het meest aangetroffen document waarmee fraude werd gepleegd betrof de Italiaanse identiteitskaart, gevolgd door het Britse paspoort en de Griekse identiteitskaart.

In hoofdstuk 3 wordt de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment lucht behandeld. In 2016 werden binnen het segment lucht 585 zaken geregistreerd.

Op de luchthaven Amsterdam Airport Schiphol werden 531 zaken afgehandeld. Het aantal zaken daalde ten opzichte van 2015 met 16,6%. Er werden bij voornoemde zaken 531 verdachten aangehouden. Verdachten welke opgaven de Albanese nationaliteit te bezitten werden het meest onderkend, ondanks het feit dat dit aantal met 15,2% daalde ten opzichte van 2015. Het aantal Syrische verdachten, die in 2013 tot en met 2015 nog het meest werden aangetroffen, daalde met 71,1%. Op inreis werden 229 verdachten aangehouden (43,1%), op uitreis 163 (30,7%) en in transit 139 (26,2%). Verdachten trachtten voornamelijk uit te reizen naar bestemmingen binnen het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Canada. Er werd op Schiphol aan 804 documenten fraude vastgesteld. In 82,0% betrof het een reis- of verblijfsdocument. Britse paspoorten en Italiaanse identiteitskaarten werden het meest onderkend.

Op de overige luchthavens van nationale betekenis werden 54 zaken geregistreerd. Het aantal onderkenningen op deze luchthavens daalde ten opzichte van voorgaand jaar met 26,0%. Verdachten met de Iraanse nationaliteit werden het meest aangehouden. Het aantal Syrische verdachten nam af van 21 in 2015 tot slechts één in 2016. Op inreis werden 19 verdachten aangehouden (35,2%) en op uitreis 35 (64,8%). Het Verenigd Koninkrijk was de favoriete beoogde bestemming. Er werden 68 documenten, waarvan 63 reis- of verblijfsdocumenten (92,6%)

onderkend. Fraude aan Spaanse- en Britse paspoorten alsmede Italiaanse- en Poolse identiteitskaarten werd het meest vastgesteld.

Hoofdstuk 4 gaat in op de grens gerelateerde documentfraude binnen het segment land. Dit betreffen de aanhoudingen inzake documentfraude van personen die via weg of spoor vanuit België of Duitsland Nederland inreizen. Het aantal zaken nam toe van 175 in 2015 tot 232 zaken in 2016 (+32,6%). Hierbij werd fraude aan 299 documenten, waarvan 156 (52,2%) reis- en verblijfsdocumenten vastgesteld. Albanese en Bulgaarse verdachten werden het meest onderkend. Het aantal aangehouden Syrische verdachten nam met 68,4% af. De meeste onderkenningen werden gedaan aan de Duits - Nederlandse grens (162). Verdachten die de grens passeerden verplaatsten zich per auto (151), bus (52), trein (25) of te voet (4). In het segment land werden voornamelijk nationale rijbewijzen (125) en identiteitskaarten (87) onderkend. Voor wat betreft de reis- en verblijfsdocumenten werden de Italiaanse en Roemeense documenten het meest aangetroffen. Bij de overige documenten waren dit de Bulgaarse rijbewijzen.

Hoofdstuk 5 beschrijft de grens gerelateerde documentfraude binnen het maritieme segment. In 2016 werden in dit segment 66 zaken afgehandeld, een daling van 36,5% ten opzichte van voorgaand jaar. Evenals in 2015 werden Albanese verdachten het meest onderkend. Oekraïners en Syriërs werden in 2016 aanmerkelijk minder aangetroffen. Het merendeel van de verdachten (55) was voornemens van Hoek van Holland naar Harwich te reizen. Op maritieme routes werden 85 documenten onderkend waarvan 67 (78,8%) reis- en verblijfsdocumenten. Er werd het meest fraude gepleegd met identiteitskaarten en dan met name de Italiaanse en Griekse.

Hoofdstuk 6 behandelt de documentfraude waarbij geen sprake was van grensoverschrijding. Documentfraude werd zowel aan fysieke- als kopieën van documenten vastgesteld. Het aantal afgehandelde zaken steeg ten opzichte van 2015 met 5,6% naar 919. Het aantal onderkende documenten waarmee fraude was gepleegd steeg in 2016 met 10,2% naar 1209. De meeste zaken werden aangeboden door de Nationale Politie (41,8%) en de KMar (28,1%). Fraude werd hoofdzakelijk vastgesteld aan paspoorten (27,3%), identiteitskaarten (27,0%) en bankbiljetten (18,1%). Nederlandse documenten en Euro bankbiljetten maakten hier het grootste deel van uit. Fysieke (originele) documenten werden voornamelijk geheel vals aangetroffen. Aan de kopieën of scans van documenten kon het vaakst worden vastgesteld dat het een gemanipuleerde kopie of een kopie van een vals of vervalst document betrof.

Hoofdstuk 7 gaat in op de aard en omvang van documentfraude geconstateerd aan Nederlandse documenten.

In 2016 werden door de KMar tijdens grensbewaking of MTV controle aan dertig Nederlandse documenten fraude vastgesteld, tien minder dan voorgaand jaar. Hierbij zijn 27 verdachten aangehouden, waarvan er acht verklaarden de Nederlandse nationaliteit te bezitten en zes de Iraakse. Met het vliegtuig reizende verdachten werden het meest onderkend op routes vanuit Nederland naar Turkije en het Verenigd Koninkrijk, anders reizende verdachten aan de grens Duitsland – Nederland. Er werden elf Nederlandse nationale paspoorten onderkend. Zes documenten waren vervalst, de overige vijf werden gebruikt door een lookalike. In acht gevallen werd fraude gepleegd met de Nederlandse identiteitskaart, voornamelijk door lookalikes (7).

Vanuit de helpdeskfunctie werd in 2016 fraude aan 270 Nederlandse documenten vastgesteld, een stijging van 14,4% ten opzichte van voorgaand jaar. Het betroffen 38 fysieke (originele) documenten

en 232 kopieën of scans van deze documenten. Voor wat betreft de fysieke documenten werd de meeste fraude geconstateerd aan de Nederlandse identiteitskaart (15), gevolgd door fraude aan het nationale paspoort (9) en rijbewijs (8). De Nederlandse identiteitskaart alsmede het rijbewijs werd voornamelijk als zijnde totaal vals gekwalificeerd, het nationale paspoort als zijnde vervalst. Bij de kopieën werd met name fraude aan het Nederlandse paspoort en de Nederlandse identiteitskaart vastgesteld. In de meeste gevallen betrof het bij deze documenten gemanipuleerde kopieën of kopieën van valse of vervalste fysieke documenten.

Documentfraude met Nederlandse documenten in de ons omliggende buurlanden, Duitsland, België en het Verenigd Koninkrijk, daalde in 2016 met 25,0% naar 102 onderkende documenten. In de periode 2012 – 2016 werd in deze landen hoofdzakelijk fraude vastgesteld aan Nederlandse paspoorten en identiteitskaarten. Veruit de meeste Nederlandse paspoorten en identiteitskaarten werden aangetroffen op routes tussen Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. De Nederlandse paspoorten werden het vaakst gebruikt door verdachten die opgaven de Somalische nationaliteit te bezitten, gevolgd door Nederlanders en Iraniërs. Het merendeel van de identiteitskaarten werd aangetroffen bij Somaliërs, Syriërs en Afghanen. Nederlandse documenten werden veelal gebruikt door lookalikes. Bij de paspoorten lag dit percentage op 71,5%, bij de identiteitskaarten op 80,3%.